

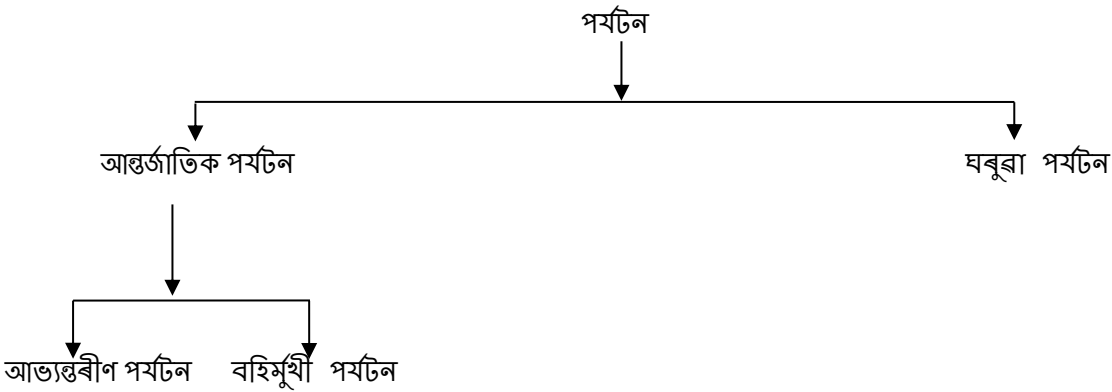
Unit-I- Conceptual Framework

পৰ্যটন হৈছে এক সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিঘটনা যিয়ে ব্যক্তিগত বা ব্যৱসায়িক/পেছাদাৰী উদ্দেশ্যৰ বাবে মানুহৰ সাধাৰণ পৰিৱেশৰ বাহিৰৰ দেশ বা স্থানলৈ চলাচল কৰে। এই লোকসকলক দৰ্শনাৰ্থী বুলি কোৱা হয় (যি হয় পৰ্যটক বা ভ্ৰমণকাৰী হ'ব পাৰে; আৱাসী বা অনাবাসী হ'ব পাৰে) আৰু পৰ্যটনৰ সৈতে তেওঁলোকৰ কাৰ্যকলাপৰ সম্পৰ্ক আছে, যাৰ কিছুমানৰ অৰ্থ হৈছে পৰ্যটন ব্যয় (ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ বিশ্ব পৰ্যটন সংস্থা, 2008)।

এই সংজ্ঞা ব্যৱহাৰ কৰি, আমি দেখিবলৈ পাবোঁ যে পৰ্যটন কেৱল কেইবাটাও উদ্দেশ্যৰ বাবে মানুহৰ চলাচল নহয় (ব্যৱসায় বা আনন্দ) কিন্তু কাৰ্যকলাপ, সেৱা, আৰু অন্তৰ্ভুক্ত খণ্ডবোৰৰ সামগ্ৰিক একত্ৰীকৰণ যি অনন্য পৰ্যটকৰ অভিজ্ঞতা গঠন কৰে।

Forms of Tourism (পৰ্যটনৰ প্ৰকাৰ)

পৰ্যটনক বহল শ্ৰেণীত বিভক্ত কৰিব পাৰি যাক আগ্ৰহ, উদ্দেশ্য আৰু পছন্দৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি বিভিন্ন প্ৰকাৰত বিভক্ত কৰিব পাৰি।

আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটন (International Tourism)

যেতিয়া মানুহে বিদেশ ভ্ৰমণ কৰে, ইয়াক আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটন বুলি কোৱা হয়। বিদেশলৈ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ, বৈধ পাছপোর্ট, ভিছা, স্বাস্থ্য নথিপত্ৰ, বৈদেশিক মুদ্ৰা আদিৰ প্ৰয়োজন।

আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটনক দুটা প্ৰকাৰত বিভক্ত কৰা হৈছে; অন্তৰ্মুখী পৰ্যটন আৰু বহিৰ্মুখী পৰ্যটন।

আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটন (Inbound Tourism)

যেতিয়া মানুহে বিদেশ ভ্ৰমণ কৰে, ইয়াক আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটন বুলি কোৱা হয়। বিদেশলৈ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ, বৈধ পাছপোর্ট, ভিছা, স্বাস্থ্য নথিপত্ৰ, বৈদেশিক মুদ্ৰা আদিৰ প্ৰয়োজন।

আন্তৰ্জাতিক পৰ্যটনক দুটা প্ৰকাৰত বিভক্ত কৰা হৈছে; অন্তৰ্মুখী পৰ্যটন আৰু বহিৰ্মুখী পৰ্যটন।

বহিৰ্মুখী পৰ্যটন (Outbound Tourism)

এইটোৱে পৰ্যটকসকলক তেওঁলোকৰ মূল দেশৰ পৰা আন এখন দেশলৈ ভ্ৰমণ কৰাবুজায়। যেতিয়া পৰ্যটকসকলে বিদেশ অঞ্চললৈ ভ্ৰমণ কৰে, ই তেওঁলোকৰ নিজৰ দেশৰ বাবে বাহিৰৰ পৰ্যটন কিয়নো তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ দেশৰ বাহিৰলৈ গৈ আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে, যেতিয়া ভাৰতৰ এজন পৰ্যটক জাপানলৈ ভ্ৰমণ কৰে, ই ভাৰতৰ বাবে বহিৰ্মুখী পৰ্যটন আৰু জাপানৰ বাবে অন্তৰ্মুখী পৰ্যটন।

ঘৰুৱা পৰ্যটন (Domestic Tourism)

তেওঁলোকৰ নিজৰ দেশৰ ভিতৰত থকা লোকসকলৰ পৰ্যটন কাৰ্যকলাপক ঘৰুৱা পৰ্যটন বুলি কোৱা হয়। একেখন দেশৰ ভিতৰত ভ্ৰমণ কৰা সহজ কিয়নো ইয়াৰ বাবে আনুষ্ঠানিক ভ্ৰমণ নথিপত্ৰ আৰু বাধ্যতামূলক স্বাস্থ্য পৰীক্ষা আৰু বৈদেশিক মুদ্ৰাৰ দৰে ক্লান্তিকৰ আনুষ্ঠানিকতাৰ প্ৰয়োজন নাই। এজন ভ্ৰমণকাৰীয়ে সাধাৰণতে ঘৰুৱা পৰ্যটনত বহুতো ভাষাৰ সমস্যা বা মুদ্ৰা বিনিময়ৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন নহয়।

পৰ্যটনৰ প্ৰকাৰ (Types of Tourism)

1. অৱসৰ পৰ্যটন: (Leisure Tourism)

- শিখিলতা আৰু উপভোগৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে।
- উদাহৰণ: সমুদ্ৰ তীৰৰ বন্ধ, চহৰভ্ৰমণ, ভ্ৰমণ, আৰু ৰিজৰ্ট ৰখা।

2. দুঃসাহসিক পৰ্যটন: (Adventure Tourism)

- শাৰীৰিকভাৱে প্ৰত্যাহ্বানজনক আৰু প্ৰায়ে বিপদজনক কাৰ্যকলাপ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।
- উদাহৰণ: হাইকিং, পৰ্বতাৰোহণ, স্কাইডাইভিং, আৰু বগা-পানীৰ ৰাফ্টিং।

3. সাংস্কৃতিক পৰ্যটন: (Cultural Tourism)

- গন্তব্যস্থানৰ সংস্কৃতিৰ অভিজ্ঞতা আৰু বুজাৰ চাৰিওফালে কেন্দ্ৰ।
- উদাহৰণ: ঐতিহাসিক স্থান, সংগ্ৰহালয়, উৎসৱ আৰু সাংস্কৃতিক প্ৰদৰ্শন পৰিদৰ্শন কৰা।

4. পৰিৱেশ পৰ্যটন (Eco Tourism)

- পৰিৱেশ সংৰক্ষণ কৰা প্ৰাকৃতিক অঞ্চললৈ বহনক্ষম ভ্ৰমণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে।
- উদাহৰণ: বন্যপ্ৰাণী চাফাৰী, চৰাই চোৱা, আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানলৈ ভ্ৰমণ।

5. চিকিৎসা পৰ্যটন: (Medical Tourism)

- ভ্ৰমণকাৰীসকলে বিদেশত চিকিৎসা বিচাৰে, প্ৰায়ে কম খৰচত বা উচ্চ মানদণ্ডৰ যত্নৰ সৈতে।
- উদাহৰণ: দাঁতৰ কাম, প্ৰসাধন অপ্ৰোচাৰ, আৰু বিশেষ চিকিৎসা প্ৰক্ৰিয়া।

6. ব্যৱসায়িক পৰ্যটন: (Business Tourism)

- ব্যৱসায়িক কাৰ্যকলাপবোৰ ভ্ৰমণৰ সৈতে একত্ৰিত কৰে।
- উদাহৰণ: সন্মিলন, চেমিনাৰ, বাণিজ্য অনুষ্ঠান, আৰু কৰ্পোৰেট সভা।

7. ক্ৰীড়া পৰ্যটন: (Sport Tourism)

- ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰা বা চোৱাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে।
- উদাহৰণ: অলিম্পিক, বিশ্বকাপ, মাৰাথন আৰু গল্ফ টুৰ্ণামেণ্টলৈ ভ্ৰমণ।

8. ধৰ্মীয় পৰ্যটন: (Religious Tourism)

- পবিত্ৰ স্থানলৈ বা ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানৰ বাবে ভ্ৰমণ কৰা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

- উদাহৰণ: মক্কা, ভেটিকান বা গঙ্গা নদীলৈ তীৰ্থযাত্ৰা।

9. শৈক্ষিক পৰ্যটন: (Educational Tourism)

- ভ্ৰমণক শিকাৰ অভিজ্ঞতাৰ সৈতে একত্ৰিত কৰে।
- উদাহৰণ: বিদেশত অধ্যয়ন কাৰ্যসূচী, শৈক্ষিক ভ্ৰমণ, আৰু কৰ্মশালা।

10. কৃষি-পৰ্যটন: (Agro Tourism)

- ভ্ৰমণকাৰীসকলক খেতিৰ জীৱনৰ অভিজ্ঞতা প্ৰদান কৰে।
- উদাহৰণ: খেতিপথাৰত থকা, কৃষি কাৰ্যকলাপত অংশগ্ৰহণ কৰা, আৰু ৱাইন ভ্ৰমণ।

11. ডাৰ্ক টুৰিজম: (Dark Tourism)

- মৃত্যু আৰু ট্ৰেজেডীৰ সৈতে সম্পৰ্কিত ঠাইবোৰ ভ্ৰমণ কৰা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।
- উদাহৰণ: আউচৱিজ কনচেণ্ট্ৰেচন কেম্প, চেৰনোবিলা আৰু ৯/১১ স্মাৰক।

12. ৰন্ধন পৰ্যটন (Culinary Tourism)

- ৰন্ধন পৰ্যটন বা খাদ্য পৰ্যটন খাদ্য উৎসাহী সকলৰ বাবে যিয়ে নতুন খাদ্য গন্তব্যস্থান অন্বেষণ কৰিবলৈ ভাল পায়।

13. ভলুন্টুৰিজম (voluntourism)

- ভলুন্টুৰিজম হৈছে য'ত মানুহে তেওঁলোকৰ দেশৰ বাহিৰত এটা সংগঠন বা কাৰণৰ বাবে কাম কৰে।

14. Space

- মহাকাশ পৰ্যটনত মনোৰঞ্জনমূলক উদ্দেশ্যৰ বাবে মহাকাশলৈ ভ্ৰমণ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

পৰ্যটনৰ উপাদানসমূহ (Component of Tourism)

পৰ্যটনৰ পাঁচটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান হৈছে আকৰ্ষণ, অভিজগম্যতা, বাসস্থান, সুবিধা আৰু কাৰ্যকলাপ।

ক) আকৰ্ষণ: (Attraction) পৰ্যটন কাৰ্যকলাপ আকৰ্ষণৰ সৈতে আৰম্ভ হয়। কোনো ঠাই বা গন্তব্যস্থানত কিছু আকৰ্ষণ থাকিব লাগিব তেতিয়াহে মানুহ বা পৰ্যটকসকলে সেই অঞ্চলটো ভ্ৰমণ কৰিব। আকৰ্ষণবোৰ সকলো উপাদানৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰভাৱশালী বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। তেওঁলোকে গন্তব্য স্থান এটা বনাব বা ভাঙিব পাৰে। আকৰ্ষণ দুটা প্ৰকাৰৰ: প্ৰাকৃতিক আকৰ্ষণ যেনে হ্ৰদ, নদী, পৰ্বত আদি আৰু মানৱ-নিৰ্মিত আকৰ্ষণ যেনে স্মাৰক, সংগ্ৰহালয়, বজাৰ ক্ষেত্ৰ ইত্যাদি। যিকোনো পৰ্যটকৰ চূড়ান্ত উদ্দেশ্য হৈছে আকৰ্ষণঅনুভৱ কৰা, অৱশ্যে এই পৰিঘটনাটোত অভিজগম্যতা আৰু বাসস্থানও অংশগ্ৰহণ কৰে। কিন্তু এইটো ক'ব পাৰি যে আকৰ্ষণ অবিহনে কোনো পৰ্যটন নাথাকিব, অৱশ্যে পৰিবহন, হোটেল, কাৰ্যকলাপ আৰু সুবিধাবোৰেও আকৰ্ষণ হিচাপে কাম কৰিব পাৰে। আকৰ্ষণসমূহ পৰ্যটন যোগান শৃংখলাৰ প্ৰথম পদক্ষেপত আছে।

মুখ্যতঃ 3 প্ৰকাৰৰ আকৰ্ষণ আছে:

প্ৰাকৃতিক আকৰ্ষণ: প্ৰাকৃতিক আকৰ্ষণ হৈছে প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য, জলবায়ু, পৰ্বত, ভূ-দৃশ্য, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী, জলসম্পদ, সমুদ্ৰ তীৰ, বন্যপ্ৰাণী, গুহা, চাফাৰী আদিৰ বাবে প্ৰকৃতিৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত স্থান।

মানৱ-নিৰ্মিত আকৰ্ষণ: মানৱনিৰ্মিত আকৰ্ষণহৈছে মানুহৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত বা বিকশিত কৰা আকৰ্ষণ। এইবোৰক আই) ঐতিহাসিক যেনে স্মাৰক, ঐতিহাসিক ভৱন, পুৰাতাত্বিক স্থান আৰু আইআই) আধুনিক যাৰ ভিতৰত আছে বিনোদন উদ্যান, সংগ্ৰহালয়, কেচিনো, ডিস্কো, অট্টালিকা, ক্লাব, মল, আৰ্ট গেলেৰী, ৰেষ্টুৰেণ্ট আৰু কেফে ইত্যাদি।

সাংস্কৃতিক আকৰ্ষণ: সাংস্কৃতিক আকৰ্ষণ হৈছে সেই আকৰ্ষণ আৰু সামগ্ৰী যি কলা আৰু স্থাপত্য, ঐতিহাসিক আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য, সাহিত্য, সংগীত, সৃজনশীল উদ্যোগৰ লগতে তেওঁলোকৰ জীৱনশৈলী, মূল্য প্ৰণালী, বিশ্বাস আৰু পৰম্পৰাৰ সৈতে জীৱিত সাংস্কৃতিক সামৰি লয়।

খ) অভিজগম্যতা (Accessibility): অভিজগম্যতা বা অন্যথা কোৱা হয় কিয়নো পৰিবহন হৈছে পৰ্যটন প্ৰণালীৰ এক অত্যাবশ্যকীয় উপাদান কিয়নো ই বজাৰৰ উৎস আৰু গন্তব্যস্থানৰ মাজত সংযোগ সৃষ্টি কৰে। যদি আকৰ্ষণ থাকে তেন্তে সেইবোৰ পৰ্যটকসকলে দৰ্শন কৰিব লাগিব। পৰিবহন সাধাৰণতে লক্ষ্য নহয় কিন্তু ভ্ৰমণ পৰিচালনাৰ বাবে এক আদেশ। কিন্তু কিছুমান ক্ষেত্ৰত, পৰিবহনও এক আকৰ্ষণ হৈ পৰিব পাৰে, উদাহৰণ স্বৰূপে, আইআৰচিটিচিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত পৰ্যটক ৰেল যেনে মহাৰাজাএক্সপ্ৰেছ, ৰয়েল ৰাজস্থান চকাত ইত্যাদি। পথ, বায়ুপথ, জলপথ আৰু ৰেলপথৰ দৰে পৰিবহনৰ বিভিন্ন মাধ্যম উপলব্ধ। আদৰ্শভাৱে, পৰিবহন আৰামদায়ক, নিৰ্ভৰযোগ্য, সুলভ আৰু ভ্ৰমণকাৰীৰ বাবে উপযুক্ত হ'ব লাগে; যিটো মোড হওক।

পৰিবহনৰ মুখ্যত: তিনিপ্ৰকাৰ/পদ্ধতি আছে:

পৃষ্ঠ / ভূমি পৰিবহন: পৃষ্ঠ পৰিবহনত ভূমিৰ জৰিয়তে পথ আৰু ৰেলপথ দুয়োটা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। পৰিবহনৰ অন্যান্য মাধ্যমৰ তুলনাত ই পৰিবহনৰ আটাইতকৈ সস্তা উপায়।

বিমান পৰিবহন: বিমান পৰিবহন হৈছে পৰিবহনৰ আটাইতকৈ দ্ৰুত আৰু ব্যয়বহুল উপায়; বিমান পৰিবহন মুখ্যত: দীঘলীয়া দূৰত্বৰ গন্তব্য/স্থানলৈ যাত্ৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ই যথেষ্ট সহায় কৰিছে, কিয়নো মানুহে দীঘলীয়া যাত্ৰা কৰিব পাৰে আৰু লগতে তেওঁলোকে ওখ পৰ্বতৰ মাজেৰে ভ্ৰমণ কৰিব পাৰে।

পানী পৰিবহন: পানী পৰিবহন হৈছে পানীৰ জৰিয়তে পৰিবহনৰ আটাইতকৈ পুৰণি মাধ্যম। জাহাজ প্ৰযুক্তিৰ উদ্ভাৱনৰ পিছত ই উনবিংশ শতিকাত ভ্ৰমণত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আগবঢ়াইছিল।

বাসস্থান: (Accommodation): বাসস্থান হৈছে গন্তব্যস্থানএটাৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশবোৰৰ ভিতৰত এটা। যিকোনো ভ্ৰমণকাৰীয়ে যিকোনো গন্তব্যস্থান ভ্ৰমণ কৰিবলৈ বাছনি কৰিলে প্ৰথমে তেওঁৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাবে উপযুক্ত বাসস্থান বিচাৰিব। ই তেওঁক/তাইৰ খাদ্য আৰু পানীয় সেৱা, বিশ্ৰামৰ সুবিধা আদি তেওঁৰ সন্তুষ্টিৰ স্তৰলৈকে প্ৰদান কৰিব লাগে। আৱাস গোটবোৰে নিজেই বহু সংখ্যক লোকৰ বাবে পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণ হিচাপে কাম কৰে। কিছুমান ঠাই আছে, যিবোৰ পৰ্যটকসকলে কেৱল তেওঁলোকৰ হোটেলৰ বাবে ভ্ৰমণ কৰি আছে। পেলেচ হোটেল চাইল, উমেদ ভৱন পেলেচ, যোধপুৰ হৈছে হোটেলবোৰৰ কিছুমান উদাহৰণ, য'ত পৰ্যটকসকলে কেৱল হোটেলৰ সম্পত্তি পৰিদৰ্শন কৰাৰ বাবে পৰিশোধ কৰিব লাগিব। এনেদৰে সমগ্ৰ পৃথিৱীত কেইবাটাও ঠাই আছে য'ত আৱাস গোটবোৰক পৰ্যটন সামগ্ৰী হিচাপে গণ্য কৰা হৈছে।

সুবিধাসমূহ (Amenities): সুবিধাবোৰ হৈছে এনে উপাদান যি পৰ্যটকক গন্তব্যস্থানৰ পৰা সন্তুষ্টি আৰু আনন্দ প্ৰাপ্ত কৰাত সহায় কৰে। এইবোৰ হৈছে অতিৰিক্ত সেৱা আৰু সুবিধা যিবোৰ ভ্ৰমণ সংস্থা, এয়াৰলাইন, হোটেল আদিৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা হয়। সুবিধাবোৰৰ ভিতৰত আছে সকলো প্ৰয়োজনীয় সুবিধা আৰু সেৱা যি এজন পৰ্যটকক ভ্ৰমণৰ সময়ত আৰামদায়ক অনুভৱ কৰায়। উদাহৰণ হৈছে খাদ্য, মনোৰঞ্জন, ক্ৰীড়া, শিথিলতা ইত্যাদি।

কাৰ্যকলাপ (Activities):: আকৰ্ষণবোৰ প্ৰায়ে বিভিন্ন কাৰ্যকলাপৰ দ্বাৰা সহায় কৰা হয় যি পৰ্যটকৰ অভিজ্ঞতা বৃদ্ধি কৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে: নৈনিতালৰ এটা হ্ৰদত নাও আৰু ফুজৰ সুবিধা থাকিব পাৰে, আগ্ৰাৰ এটা স্মৃতিস্তম্ভে খাজাৰাহাত ভ্ৰমণ

নিৰ্দেশনা বা পোহৰ আৰু ধ্বনি প্ৰদৰ্শনীৰ দ্বাৰা নিৰ্দেশিত ভ্ৰমণ আগবঢ়াব পাৰে, এটা পৰ্বতত হাইকিং কৰিব পাৰে, হিমালয়ৰ বৰফৰ ঢালত স্কিইং কৰিব পাৰে, গঙ্গা নদীত বগা পানীৰ নদীৰ ৰাষ্টিং কৰিব পাৰে, মানালচ্যু নদীত মাছ ধৰিব পাৰে, বীৰত পেৰাগ্লাইডিং কৰিব পাৰে।

Unit –II- Tour Package

গ্ৰেগৰৰ মতে "এটা ভ্ৰমণ পেকেজৰ বিজ্ঞাপন দিয়া হয় যাৰ ভিতৰত আছে নিৰ্দিষ্ট বৈশিষ্ট্য, এজন ট্যুৰ অপাৰেটৰৰ দ্বাৰা ভ্ৰমণ সাহিত্যৰ সৈতে সজ্জিত আৰু প্ৰচাৰ কৰা আৰু ভ্ৰমণ আৰম্ভ কৰাৰ আগতে পৰ্যটকসকলে সম্পূৰ্ণ পৰিশোধ কৰে।"

কাৰিকৰীভাৱে, এটা পেকেজ ভ্ৰমণ/ভ্ৰমণ পেকেজ হৈছে এক মুঠ পৰ্যটন সামগ্ৰী কিয়নো ইয়াত সাধাৰণতে মূল স্থানৰ পৰা গন্তব্যস্থানলৈ পৰিবহন, পথৰ স্থানত বা গন্তব্যস্থানত বাসস্থান আৰু অন্যান্য মনোৰঞ্জনমূলক বা ভ্ৰমণ সেৱা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। এই উপাদানবোৰ 'ট্যুৰ অপাৰেটৰ' নামৰ এক ব্যক্তি, ফাৰ্ম বা কোম্পানীয়ে ক্ৰয় কৰে। তেওঁ সকলো ভ্ৰমণ উপাদান এটা পেকেজত একত্ৰিত কৰে আৰু সেইবোৰ গ্ৰাহকসকলক সকলো অন্তৰ্ভুক্ত মূল্যত বিক্ৰী কৰে।

ভ্ৰমণ পেকেজৰ ইতিহাস

'পেকেজ ভ্ৰমণৰ উৎপত্তি' কৃতিত্ব শ্ৰীযুত থমাছ কুকক 1855 চনত, কুকে Paris.Mr প্ৰথম 'অন্তৰ্ভুক্ত ভ্ৰমণ' আৰম্ভ কৰি বিভিন্ন দেশলৈ তেওঁৰ ব্যৱসায়িক কাৰ্যকলাপ সম্প্ৰসাৰিত কৰিছিল। কুকে পৰ্যটন সামগ্ৰীৰ সকলো উপাদান একেলগে ৰাখিছিল আৰু সেইবোৰ পৰ্যটকসকলক 'অন্তৰ্ভুক্ত ভ্ৰমণ' হিচাপে বিক্ৰী কৰিছিল। তেওঁৰ পূৰ্ব-পেকেজযুক্ত ভ্ৰমণে ভ্ৰমণ উদ্যোগৰ আন ভ্ৰমণ সংগঠনবোৰক পৃথিৱীৰ সকলো প্ৰান্তৰ সৈতে একে ধৰণৰ ভ্ৰমণ আয়োজন কৰিবলৈ অনুপ্রাণিত কৰিছিল।

কুকৰ বেছিভাগ ভ্ৰমণ এক ৰৈখিক ভ্ৰমণ আছিল অৰ্থাৎ, ব্যক্তিজনে এটা গন্তব্যস্থানত ঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ গৈছিল। মূলতঃ, শ্ৰীযুত কুকে 'গ্ৰেণ্ড ট্যুৰ এণ্ড এচকাৰ্টেড ট্যুৰ'ৰ ধাৰণাটো বিকশিত কৰিছিল, যি টো এতিয়াও ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ট্যুৰ পেকেজৰ প্ৰকাৰ (Types of Tour Package)

এজন ভ্ৰমণ সংস্থা/ট্যুৰ অপাৰেটৰে বিভিন্ন ধৰণৰ 'ট্যুৰ পেকেজ'ৰ সৈতে লেনদেন কৰে, যি পৰ্যটকৰ বিভিন্ন প্ৰয়োজনীয়তা যেনে দুঃসাহসিক অভিযান, সমুদ্ৰ তীৰ, স্থাপত্য, সাংস্কৃতিক, ব্যৱসায়, সন্মিলন, ইনচেণ্টিভ ভ্ৰমণ, আয়ুৰ্বেদিক পেকেজ, বৌদ্ধ, ধৰ্মীয়, ইনচেণ্টিভ ভ্ৰমণ, বিশেষ আগ্ৰহ ভ্ৰমণ, ফুজ ভ্ৰমণ, ঐতিহ্য, স্মৃতিস্মৃষ্টি, বন্যপ্ৰাণী প্ৰেমী আদিৰ সৈতে সম্পৰ্কিত। এইবোৰক বহলভাৱে পাঁচটা শ্ৰেণীত শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হৈছে:

1. স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ (Independent Tours)
2. এক্সৰ্টেড ট্যুৰ (Escorted Tours)
3. আয়োজিত ভ্ৰমণসমূহ (Hosted Tours)
4. ইনচেণ্টিভ ভ্ৰমণ/ভ্ৰমণ (Incentives Travel/Tours)
5. ফ্ৰীডম ট্যুৰ (Freedom Tours)

1. স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ (Independent Tours): স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ: স্বতন্ত্ৰভাৱে ভ্ৰমণ কৰিব বিচৰা পৰ্যটকসকলৰ বাবে স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ প্ৰস্তুত/প্ৰস্তুত কৰা হয়। এনে ভ্ৰমণৰ উপাদানবোৰ হৈছে বিমান ভ্ৰমণ, বিমান স্থানান্তৰ, বাসস্থান, ভ্ৰমণ নথিপত্ৰ, দৰ্শনক্ষেত্ৰ, নাও চালনা, মনোৰঞ্জন, আৰু অন্যান্য ভ্ৰমণ সেৱা।

অৱশ্যে, কিছুমান ক্ষেত্ৰত, পৰ্যটকসকলে প্ৰতিটো উপাদান পৃথকে ক্ৰয় কৰিবলৈ মুক্ত। সেয়েহে, এই ধৰণৰ ভ্ৰমণে পৰ্যটকসকলক তেওঁলোকৰ নিজা পছন্দ অনুসৰি কাৰ্যকলাপবোৰ পৰিকল্পনা কৰাৰ যথেষ্ট স্বাধীনতা প্ৰদান কৰে।

এক স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ এক সৰ্বাত্মক ভ্ৰমণ হ'ব পাৰে বা নহ'বও পাৰে। সেয়েহে, বিমান ভ্ৰমণ, বিমান স্থানান্তৰ, বাসস্থানৰ প্ৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ভ্ৰমণৰ মূল্য পৃথক হয় আৰু অন্যান্য ভ্ৰমণ উপাদান অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। বৈদেশিক স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ (এফ.আই.টি.) আৰু ঘৰুৱা স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণ (ডি.আই.টি.) হৈছে এক স্বতন্ত্ৰ ভ্ৰমণৰ উদাহৰণ।

2. এককৰ্টেড ট্যুৰ (Escorted Tours): যেতিয়া ভ্ৰমণ সংস্থা এটাই ইয়াৰ পেকেজত এজন সুশিক্ষিত আৰু প্ৰশিক্ষিত ট্যুৰ মেনেজাৰৰ সেৱা অন্তৰ্ভুক্ত কৰে, ভ্ৰমণটোক এককৰ্টেড ভ্ৰমণ বুলি কোৱা হয়। মূলতঃ, এককৰ্টেড ভ্ৰমণসেই ভ্ৰমণকাৰীসকলৰ বাবে যিসকলে প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিদেশ ভ্ৰমণ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিছে।

এছকৰ্টৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যহৈছে গোট বা ব্যক্তিগত ভ্ৰমণকাৰীক, মূল, পথ আৰু গন্তব্য স্থানত বিস্তৃত তথ্য আৰু সহায় প্ৰদান কৰা। ভ্ৰমণ ভ্ৰমণবোৰ এককৰ্টেড ভ্ৰমণৰ উদাহৰণ।

3. আয়োজিত ভ্ৰমণসমূহ (Hosted Tours): এটা আয়োজিত ভ্ৰমণৰ অৰ্থ হৈছে যেতিয়া এটা সংস্থাই এটা নিৰ্দিষ্ট গন্তব্যস্থানত আন এটা সংস্থাৰ সেৱা ব্যৱহাৰ কৰে। ধৰি লওক ফৰাচী পৰ্যটকৰ এটা দল ভাৰতলৈ আহি আছে। যেতিয়া গোটটো ভাৰতত উপস্থিত হয়, তেওঁলোকক টিচিআইয়ে বিমানবন্দৰত স্বাগতম জনায়, যি তেওঁলোকক তেওঁলোকৰ সামগ্ৰী পৰিষ্কাৰ কৰাত আৰু তেওঁলোকক হোটেললৈ স্থানান্তৰ কৰাত সহায় কৰে।

তেওঁলোকৰ ভ্ৰমণ-আয়োজক (টিচিআই) স্থানীয় আকৰ্ষণ আৰু মনোৰঞ্জনৰ বিষয়ে ডিভাইচ আৰু তথ্য আগবঢ়োৱাৰ বাবে উপলব্ধ। লগতে, যেতিয়া গোটটো ভাৰতত আন এটা পদবীত উপস্থিত হয়, এক পৃথক ভ্ৰমণ সংস্থাই তেওঁলোকক প্ৰতিটো পৰ্যটন স্থানত শুভেচ্ছা জনায়। সেয়েহে, এক আয়োজিত ভ্ৰমণে পৰ্যটকসকলক সৰ্বাধিক স্তৰৰ পূৰ্ব-সজ্জিত আৰু ব্যক্তিগতকৃত সেৱা প্ৰদান কৰে।

4. ইনচেণ্টিভ ভ্ৰমণ/ভ্ৰমণ (Incentives Travel/Tours): এইটো এটা অনুপ্ৰেৰণামূলক কাৰ্যসূচী বা সম্পূৰ্ণ বেতনৰ বন্ধ যিটো উদ্যোগবোৰে কৰ্মচাৰীসকলক পুৰস্কাৰ হিচাপে প্ৰদান কৰে। বেছিভাগ মজলীয়া আৰু বৃহৎ পৰিমাণৰ কোম্পানীত আৰু সাধাৰণতে তেওঁলোকৰ ট্ৰেক ৰেকৰ্ড বজাই ৰখাত, উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ, প্ৰতিচ্ছবি উন্নত কৰিবলৈ আৰু তাৰোপৰি কৰ্মচাৰীসকলৰ দীঘলীয়া ম্যাদৰ আনুগত্য অৰ্জন কৰিবলৈ তেওঁলোকক উৎসাহিত কৰিবলৈ অতি দূৰৱৰ্তী গন্তব্যস্থানত।

এটা ভ্ৰমণ কোম্পানীয়ে আগবঢ়োৱা আন কেইবাটাও পেকেজ আছে যেনে কাষ্টম ট্যুৰ এটা ভ্ৰমণ ভ্ৰমণ, এটা দুঃসাহসিক অভিযান, আৰু বিশেষ আগ্ৰহপেকেজ ভ্ৰমণ।

5. ফ্ৰীডম ট্যুৰ (Freedom Tours): শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ মাজত আজিকালি স্বাধীনতা ভ্ৰমণ অতি জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। এই ভ্ৰমণবোৰ পৰ্যটকৰ পছন্দ অনুসৰি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। পৰ্যটকজনে কেনেকৈ ভ্ৰমণ কৰিব বিচাৰে আৰু তেওঁলোকৰ বন্ধৰ দিনবোৰ উপভোগ কৰিব বিচাৰে বাছনি আৰু পৰিকল্পনা কৰিবলৈ মুক্ত। এই প্ৰকাৰৰ ভ্ৰমণবোৰ সেই ধৰণৰ লোকসকলৰ বাবে যি কেনেদৰে, কেতিয়া আৰু ক'ত ভ্ৰমণ কৰিব লাগে সিদ্ধান্ত ল'ব বিচাৰে।

এই পৰ্যটকজনে পৰিয়ালৰ বাবে এজন ব্যক্তি, পৰিয়াল, গোট বন্ধ আৰু ব্যৱসায়ৰ বাবে গোট ভ্ৰমণ কৰিব পাৰে। এই ভ্ৰমণবোৰ কক্ষপথৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰ আৰু বিকশিত কৰা হয়।

ভ্ৰমণ পেকেজৰ উপাদানটো নিম্নলিখিত ধৰণৰ:

বাসস্থান (Accommodation): বাসস্থান হৈছে পেকেজ ভ্ৰমণৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান আৰু ই পেকেজৰ প্ৰায় এক তৃতীয়াংশ ব্যয় গঠন কৰে। তাৰকা হোটেল, ব্যৱসায়িক হোটেল, ৰিজৰ্ট আৰু আন্তৰ্জাতিক হোটেলবোৰ হৈছে পৰম্পৰাগত আৱাস।

দৰ্শনক্ষেত্ৰ ভ্ৰমণ (Sightseeing Tour): ই এক পেকেজ ভ্ৰমণৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংশ কিয়নো ই চহৰবোৰত পৰ্যটকৰ আগ্ৰহৰ স্থানলৈ পৰিচালিত ভ্ৰমণ আগবঢ়ায়। টুৰ অপাৰেটৰসকলে দৰ্শনস্থলী বা ভ্ৰমণ ভ্ৰমণত অধিক কাৰ্যকলাপৰ ব্যৱস্থা কৰে।

পৰিবহন (Transportation): ভ্ৰমণৰ বাবে পৰিবহন বিভিন্ন ৰূপত আহে আৰু আটাইতকৈ সচৰাচৰ প্ৰকাৰবোৰৰ নাম দিবলৈ বায়ু, গাড়ী, মটৰ-কোচ, ৰেল বা জাহাজ অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পাৰে। কিছুমান ভ্ৰমণে উৰণ/ফুজ পেকেজ আগবঢ়ায়, য'ত ভ্ৰমণকাৰীসকলে এম্বাৰ্কেচন বন্দৰলৈ উঠা মাৰে আৰু তাৰ পিছত বেছিভাগ ভ্ৰমণৰ বাবে ফুজ জাহাজত উঠিব। সম্ভৱতঃ ভ্ৰমণৰ আটাইতকৈ বহল ভাৱে স্বীকৃত প্ৰকাৰ হৈছে মটৰ-কোচ ভ্ৰমণ। প্ৰায় যিকোনো প্ৰকাৰৰ স্থানান্তৰ সম্ভৱ, যেনে ৰেল ষ্টেচন আৰু ফুজ জাহাজৰ মাজত শ্বাটল বাছ।

বীমা (Insurance): বাতিল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত টুৰ অপাৰেটৰ বা অতিথিসকলক ক্ষতিপূৰণৰ বাবে টুৰ পেকেজবোৰ বীমা কৰা হয়। সেয়েহে, বীমা পেকেজ ভ্ৰমণত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

অনুষ্ঠান সেৱা (Event): টুৰ অপাৰেটৰসকলে স্থান, খাদ্য, কনফাৰেন্স কিট, আৰু সন্মিলনৰ পিছৰ দৰ্শনক্ষেত্ৰ প্ৰ'ব বুকিং ৰ উদ্দেশ্যে এম.আই.চি.ই. অপাৰেটৰসকলক সেৱা সমূহ গ্ৰহণ কৰে।

টুৰ পেকেজ প্ৰস্তুতকৰণপ্ৰভাৱিত কৰা কাৰক

সাধাৰণতে, পেকেজ ভ্ৰমণৰ ব্যৱসায়ত যথেষ্ট বিপদাশংকা, উচ্চ ব্ৰেকইভেন, উচ্চ মানদণ্ডৰ সামগ্ৰী, আৰু প্ৰতিযোগিতামূলক মূল্য অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। সেয়েহে, ভ্ৰমণ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে গভীৰ ভ্ৰমণ পৰিকল্পনা আৰু বজাৰ জৰীপৰ প্ৰয়োজন। অৱশ্যে, ভ্ৰমণ এটা ডিজাইন কৰাৰ আগতে টুৰ মেনেজাৰে কিছুমান কাৰক বিবেচনা কৰিব লাগে যিবোৰ প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত গুৰুত্বপূৰ্ণ।

এই কাৰকবোৰে পৰ্যটকৰ সন্তুষ্টিৰ ওপৰত গভীৰ প্ৰভাৱ পেলায়। মুখ্য কাৰকবোৰ হৈছে:

- ভ্ৰমণৰ উদ্দেশ্য
- গন্তব্যস্থানৰ পছন্দ
- পৰ্যটকৰ বাজেট
- আইনী প্ৰয়োজনীয়তা
- প্ৰকাৰৰ পৰ্যটক আৱাস
- ভ্ৰমণ কাল
- প্ৰস্থান আৰু তথ্য থাকিব
- ভ্ৰমণ মূল্য; মুদ্ৰাস্ফীতিৰ স্থিতি
- ভ্ৰমণ প্ৰসংগ সঁজুলি
- ভ্ৰমণ বৈশিষ্ট্য – ৰাজনৈতিক স্থিৰতা
- আয়োজক আৰু পৰ্যটক সৃষ্টিকাৰী ৰাষ্ট্ৰৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

টুৰ পেকেজ ডিজাইন আৰু বাছনি প্ৰক্ৰিয়া

এটা পেকেজ ভ্ৰমণৰ মানদণ্ড সম্পূৰ্ণৰূপে ওপৰোক্ত কাৰকৰ ওপৰত আধাৰিত। মূলতঃ, ভ্ৰমণ সামগ্ৰী এটা ডিজাইন/প্ৰস্তুত কৰিবলৈ, টুৰ মেনেজাৰে আটাইতকৈ ডাঙৰ দায়িত্ব, স্বজ্ঞাততা, কল্পনা, আৰু উদ্ভাৱনৰ সৈতে বহুতো ব্যৱসায়িক কাৰ্যকলাপ ল'ব লাগিব যিবোৰ নতুন বিদেশী গন্তব্য স্থান বিচাৰি উলিওৱা আৰু পৰিকল্পনা, এনে ভ্ৰমণৰ আয়োজন বা প্ৰচাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি।

ভ্ৰমণ ডিজাইন আৰু বাছনি প্ৰক্ৰিয়াৰ মুখ্য পৰ্যায়বোৰ তলত দিয়া হৈছে:

1. প্ৰাৰম্ভিক গৱেষণা (Initial Research)

(a) গন্তব্য গৱেষণা (The Destination Research) : নতুন পেকেজ এটা বিকশিত আৰু প্ৰস্তুত কৰাৰ সিদ্ধান্ত হৈছে এক বহু-পৰ্যায়ৰ প্ৰক্ৰিয়া য'ত বিভিন্ন ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক বিন্দু/পদক্ষেপ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। সাধাৰণতে, এটা নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰত ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক বিকাশৰ বাবে পূৰ্বৱৰ্তী ভ্ৰমণ সদস্যসকলে সম্পূৰ্ণ কৰা প্ৰশ্নাৱলীৰ সমীক্ষাৰ বাবে নতুন সামগ্ৰীএটাৰ ধাৰণাটো কোম্পানীৰ ভিতৰৰ ভ্ৰমণ কাৰ্যবাহীৰ পৰা আহে।

যেতিয়া এজন টুৰ মেনেজাৰে দেখে যে বহু সংখ্যক পুৰণি গ্ৰাহকে নিৰ্দিষ্ট গন্তব্যস্থানলৈ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ আগ্ৰহী, স্বাভাৱিকতে, সেই গন্তব্যস্থানবোৰ এক নতুন 'ভ্ৰমণ ধাৰণা'ৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰে।

(b) বজাৰ গৱেষণা (Market Research): যিহেতু ভ্ৰমণ পেকেজ হৈছে এক সম্পূৰ্ণ পৰ্যটন সামগ্ৰী, নিশ্চিতভাৱে, এই সামগ্ৰীটো প্ৰস্তুত/ডিজাইন কৰাৰ আগতে, বজাৰ গৱেষণা এক প্ৰণালীবদ্ধ প্ৰকাৰে বিশ্লেষণ আৰু মূল্যাঙ্কন কৰা প্ৰয়োজন। বজাৰ গৱেষণাই আমাক নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ প্ৰদান কৰে:

- পৰ্যটন বজাৰৰ আকাৰ কিমান?
- বৰ্তমানৰ গ্ৰাহক কোন?
- তেওঁলোক ক'ত থাকে?
- তেওঁলোকৰ সাম্ভাৱ্য ক্ৰেতা কোন হ'ব?
- তেওঁলোকৰ প্ৰতিযোগী কোন – তেওঁলোকৰ ৰণনীতি আৰু ব্যৱসায়িক অৱসৰৰ ক্ষেত্ৰ?
- কিমানজন পৰ্যটকই সেৱা আগবঢ়াব বিচাৰে?
- গ্ৰাহকসকলে কি মূল্য গ্ৰহণ কৰিব?
- কি সুবিধা উপলব্ধ আৰু প্ৰয়োজন?
- অনুজ্ঞাপত্ৰ, অনুমতি, বিত্ত, সীমাবদ্ধতা, কৰ আৰু অন্যান্য কি কি সীমাবদ্ধতা আছে?

এবাৰ আমি পেকেজ ভ্ৰমণ, বিতৰণ চেনেল, বজাৰৰ পৰিস্থিতি, পৰ্যটন বজাৰত সীমাবদ্ধতাৰ মৌলিক উপাদানবোৰ জানিব পাৰিলে, আমি বিপণন ৰণনীতি বিকশিত কৰিব পাৰোঁ। ই সংস্থাটোৰ মসৃণ কাৰ্যকলাপ সক্ষম কৰে আৰু ভ্ৰমণ কাৰ্যসূচীৰ এক স্পষ্ট ছবিও প্ৰদান কৰে। ব্যৱহাৰিকভাৱে, বজাৰত প্ৰৱেশ কৰাৰ বাবে ব্যক্তিগত ভ্ৰমণ কোম্পানী/ ব্যক্তিগত পৰ্যটন উদ্যোগৰ দ্বাৰা বজাৰ গৱেষণা কৰা হয়।

2. ভ্ৰমণসূচী প্ৰস্তুতি (Itinerary Preparation): ভ্ৰমণসূচী অনুসৰি এটা কাৰ্যসূচী ৰচনা কৰা যাক এজনে বিক্ৰী কৰিব বিচাৰে আৰু ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে গন্তব্যস্থান, ষ্টপিং পইন্ট, দিনৰ সংখ্যা আৰু কাৰ্যসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লগা ভ্ৰমণ সেৱা। সেয়া এক ক্ষীণ ঋতু হওঁক বা অফচিছন হওঁক, প্ৰেৰণ কৰা হওঁক বা নহওঁক, উপভোক্তা-মুখী বা সাজু ভ্ৰমণ কাৰ্যসূচী হওঁক, ভ্ৰমণকাৰীৰ ভ্ৰমণত উৎপত্তি, গন্তব্যস্থান, ষ্টপিং পইন্ট, বাসস্থান, দৰ্শনস্থান আৰু অন্যান্য ভ্ৰমণ সেৱা চিনাক্ত কৰিবলৈ ভ্ৰমণসূচী প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

3. হেণ্ডলিং এজেন্সি বা গন্তব্য কোম্পানী (Handling Agency or Destination Company): হেণ্ডলিং এজেন্সীৰ নিযুক্তিয়ে কেৱল পৰ্যটকৰ বাবে উৎকৃষ্ট ভ্ৰমণ সেৱানিশ্চিত কৰাই নহয় কিন্তু অপাৰেচনটো মসৃণ আৰু লাভজনক কৰি তোলে। এইটো যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় কিয়নো ভ্ৰমণ ব্যৱসায়ৰ সফলতা মুখ্যতঃ গ্ৰাহকসকলৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰকৃততে ভ্ৰমণৰ সময়ত যল্ল লোৱা হয়।

এইটো প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া সেৱা আৰু পৰ্যটকৰ প্ৰকৃত অভিজ্ঞতা বা অনুভূতিৰ মাজত এক ইতিবাচক মিল। সেয়েহে, টুৰ অপাৰেটৰে ব্যৱসায়ত ভ্ৰমণ সংস্থা পৰিচালনাৰ অভিজ্ঞতা, পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰ, খ্যাতি, বিশ্বাসযোগ্যতা, পেছাদাৰী কৰ্মচাৰী, ঋণ সুবিধা আৰু এটা হেণ্ডলিং এজেন্সী নিয়োগ কৰাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক মূল্য বিবেচনা কৰা উচিত।

4. মীমাংসা (Negotiation): এইটো ভ্ৰমণ ডিজাইনিং আৰু পৰিকল্পনাৰ আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱস্থাপনা সিদ্ধান্ত ক্ষেত্ৰ। ভ্ৰমণৰ সময়ত কঢ়িয়াব লগা গ্ৰাহকৰ তাৰিখ, ম্যাদ আৰু সংখ্যা সম্পৰ্কে গন্তব্যস্থানৰ বিষয়ে সিদ্ধান্ত লোৱাৰ পিছত, ভ্ৰমণ ব্যৱস্থাপনাই সাধাৰণ চুক্তিৰ বাবে অধ্যক্ষৰ যোগানকৰ্তাৰ সৈতে আলোচনা আৰম্ভ কৰে।

মীমাংসাৰ অৰ্থ হৈছে ভ্ৰমণ পেকেজটোৰ উপাদানবোৰৰ চৰ্তাৱলী, নিয়মাৱলী, আৰু মূল্যৰ বাবে ভ্ৰমণ কোম্পানী আৰু মুখ্য যোগানকৰ্তাসকলৰ মাজত কথা পতা। যেতিয়া দুয়োটা পক্ষ সন্তুষ্ট হয়, ই তেওঁলোকৰ মাজত এক আনুষ্ঠানিক বা অনানুষ্ঠানিক চুক্তিলৈ লৈ যায়। ভ্ৰমণ কোম্পানীয়ে নিম্নলিখিত ভ্ৰমণ বিক্ৰেতা/যোগানকৰ্তাসকলৰ সৈতে মীমাংসা কৰে:

- এয়াৰলাইনচ
- বাসস্থান
- পৰিবহন অভিযান- ৰেল আৰু পথ
- গ্ৰাউণ্ড অপাৰেটৰ
- ক্ৰুজ কোম্পানীসমূহ
- কাৰ ৰেণ্টেল কোম্পানী
- বিদেশী প্ৰতিনিধি
- আনুষঙ্গিক সেৱা সংগঠনসমূহ

5. এটা পেকেজ ভ্ৰমণৰ উপকূল আৰু মূল্য নিৰ্ধাৰণ (Coasting and Pricing a Package Tour): পেকেজ ভ্ৰমণৰ ব্যয়ত এয়াৰ টিকেট, হোটেলৰ কোঠা, গাড়ী ভাড়া, মনোৰঞ্জন মাচুল, প্ৰশাসনিক ব্যয়, প্ৰচাৰব্যয়, আৰু অন্যান্য ভ্ৰমণ সেৱা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে। গোপনীয় শুল্ক ভ্ৰমণ কোম্পানীক ব্যয় পত্ৰিকা প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰে যিয়ে উদ্বেগটোক ইয়াৰ মূল্য ৰণনীতি নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰিব।

কোম্পানীৰ ভ্ৰমণ কাৰ্যসূচীৰ সফলতাৰ বাবে ভ্ৰমণৰ মূল্য নিৰ্ধাৰণ এটা ডাঙৰ কাৰক। পেকেজ ভ্ৰমণৰ মূল্য হৈছে, সেয়া এছকৰ্টেড হওঁক, স্বতন্ত্ৰ হওঁক বা ভ্ৰমণৰ আয়োজন কৰা হওঁক, প্ৰায়ে অধ্যক্ষৰ পৰা পৃথকে ক্ৰয় কৰা একেটা উপাদানৰ মিলিত ব্যয়তকৈ কম। অৱশ্যে, ভ্ৰমণ সামগ্ৰীটোৰ ক্ৰয় মূল্য তিনিটা কাৰকৰ ওপৰত আধাৰিত: ব্যয়, প্ৰতিযোগিতা, আৰু চাহিদা।

এজন বিক্ৰেতাই বিক্ৰী কৰা প্ৰতিটো ভ্ৰমণ পেকেজৰ পৰিমাণযোগ্য ব্যয় থাকে। লাভ উৎপাদন কৰিবলৈ পৰ্যটকসকলে পৰিশোধ কৰা মূল্য সংস্থাটোৰ ব্যয়তকৈ অধিক হ'ব লাগিব।

6. ভ্ৰমণ পুস্তিকা (Tour Brochure): ভ্ৰমণ পেকেজটো হৈছে এক অমূৰ্ত সামগ্ৰী যাক পৰ্যটক/গ্ৰাহকে নিৰীক্ষণ অবিহনে আৰু কেতিয়াবা পৰ্যাপ্ত জ্ঞান অবিহনে ক্ৰয় কৰিব লাগিব। এই পৰিস্থিতিত, গ্ৰাহকসকলক সামগ্ৰীবোৰৰ বিষয়ে অৱগত কৰিবলৈ আৰু ইয়াক ক্ৰয় কৰিবলৈ তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰাৰ বাবে মুখ্য কামবোৰ সম্পাদন কৰাৰ বাবে পুস্তিকাখন মুখ্য সঁজুলি হৈ পৰে।

ভ্ৰমণ পুস্তিকাডিজাইন, প্ৰিন্টিং আৰু বিতৰণৰ বাবে ভ্ৰমণ পেকেজৰ উপাদানবোৰৰ বিষয়ে প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা আৰু জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন। মূলতঃ, বিশেষজ্ঞতা আৰু তীৱ্ৰ প্ৰতিযোগিতাৰ যুগত, ভ্ৰমণ পুস্তিকাই সজাগতা সৃষ্টি কৰে আৰু বন্ধৰ কাৰ্যসূচীৰ বৰ্ণনা প্ৰদান কৰে।

সেয়েহে, ভ্ৰমণ প্ৰৱন্ধনে ভ্ৰমণ পুস্তিকা এখন প্ৰস্তুত কৰোঁতে বিভিন্ন ভাল আৰু বেয়া বোৰ বিবেচনা কৰা উচিত। পুস্তিকা এখনত নিম্নলিখিত তথ্য থাকিব লাগিব:

7. সংৰক্ষণ প্ৰণালীৰ বিকাশ (Development of Reservation System): ভ্ৰমণ প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰৱৰ্তী পদক্ষেপটো হ'ল সংৰক্ষণ প্ৰণালী। এটা পেকেজ কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে সংস্থা পৰিচালনাটোৱে এক বৈজ্ঞানিক সংৰক্ষণ প্ৰণালী বিকশিত আৰু কাৰ্যকৰী কৰিব লাগিব। প্ৰণালীটো নিৰ্ভৰ কৰে সংৰক্ষণটো হাতেৰে চম্ভালিব লাগে নে বিতৰণ পদ্ধতিত কাম কৰা কম্পিউটাৰ এটাৰ সৈতে।

সংস্থাটোৱে যি পদ্ধতিই গ্ৰহণ কৰিব পাৰে, সংস্থা পৰিচালনাই সদায়ে সংৰক্ষণ প্ৰণালীৰ একমাত্ৰ উদ্দেশ্যটো মনত ৰাখিব লাগে।

8. টুৰ পেকেজৰ বিপণন (Marketing of Tour Package): এবাৰ ভ্ৰমণ পেকেজ এটা প্ৰস্তুত হোৱাৰ পিছত, ভ্ৰমণ সংস্থা মেনেজমেণ্টে নিৰ্দিষ্ট পেকেজ ভ্ৰমণৰ প্ৰচাৰ আৰু বিপণন সম্পৰ্কে এক সাৱধান সিদ্ধান্ত ল'ব লাগিব। পৰিচালনাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে এটা ভ্ৰমণ পেকেজক অধিক আৰু অধিক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিবলৈ বহুলভাৱে জনা জাত কৰা।

এই উদ্দেশ্যবোৰ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ, মেনেজমেণ্টে উপলব্ধ বাজেট, প্ৰচাৰ মিশ্ৰণ, সাম্ভাৱ্য বজাৰ, সহজ আৰু আটাইতকৈ কাৰ্যকৰী মাধ্যম, আন্তৰ্জাতিক, আঞ্চলিক বা ৰাজহুৱা/ব্যক্তিগত খণ্ডৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ আদি বিবেচনা কৰিব লাগিব।

এটা পেকেজ ভ্ৰমণৰ প্ৰচাৰৰ অৰ্থ হৈছে ইয়াৰ বিক্ৰী সম্ভাৱনা বৃদ্ধি কৰা আৰু বিদ্যমান আৰু সাম্ভাৱ্য বজাৰৰ বিষয়ে সজাগতা সৃষ্টি কৰা। পেকেজ ভ্ৰমণৰ প্ৰচাৰৰ বাবে নিম্নলিখিত পদ্ধতিবোৰ সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা হয়:

- মধ্যস্থতাকাৰী – ৰিটেইল ট্ৰেভেল এজেন্ট, জিএছএ, একত্ৰীকৰণকাৰী
- পৰিচয় ভ্ৰমণ
- ৱেব লয়েলটি নিৰ্মাণ
- সাম্ভাৱ্য ক্ৰেতাসকলক উৎসাহিত কৰা
- প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ
- কুৰিয়াৰ

9. টুৰ হেণ্ডলিং/প্ৰকৃত ভ্ৰমণ অপাৰেচন (Tour Handling/Actual Tour Operation): সফল বিপণন আৰু লক্ষ্য বিক্ৰী প্ৰাপ্ত কৰাৰ পিছত, ভ্ৰমণ ডিজাইনিং প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰৱৰ্তী আৰু অন্তিম পদক্ষেপ হৈছে ভ্ৰমণ পৰিচালনা। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে ভ্ৰমণৰ এক প্ৰকৃত সঞ্চালন, য'ত সাধাৰণতে প্ৰশাসনিক কাম আৰু যাত্ৰী ৰক্ষণাবেক্ষণ যেনে সংৰক্ষণ বজাই ৰখা, জমা পৰিচালনা কৰা, গ্ৰাউণ্ড অপাৰেটৰলৈ পৰামৰ্শ প্ৰেৰণ কৰা, ভ্ৰমণ প্ৰতিনিধিৰ ব্যৱস্থা কৰা, গ্ৰাহক/এছকৰ্ট/গ্ৰাউণ্ড অপাৰেটৰৰ পৰা প্ৰাপ্ত মতামত বিশ্লেষণ কৰা আদি অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

এই সকলোবোৰ সহজ কাম নহয়। প্ৰতিটো পৰ্যায়তে, সমন্বয় আৰু যোগাযোগৰ অভাৱৰ বাবে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ প্ৰশ্ন আৰু সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব।

টুৰ পেকেজৰ তাৎপৰ্য (Significance of tour package)

ভ্ৰমণ পেকেজ ভ্ৰমণ কোম্পানী, ভ্ৰমণকাৰী, গন্তব্য স্থান আৰু অন্যান্য সংগঠনৰ বাবে লাভজনক যিবোৰ পৰ্যটন ব্যৱসায়ত প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে জড়িত। মুখ্য লাভালাভবোৰ হৈছে:

- টাইম চেভাৰ
- গন্তব্য স্থানৰ ব্যয়/মূল্যৰ ঋতুগততা বৃদ্ধি কৰক
- বিদেশী মুদ্ৰা উপাৰ্জন কৰে
- সামগ্ৰীৰ উন্নত মানদণ্ডৰ পেছাদাৰী সেৱা
- ভ্ৰমণ পেকেজৰ বিস্তৃত বৈচিত্ৰ্য
- আয়োজকসকলক বৃহৎ পৰিমাণৰ ব্যৱসায় প্ৰদান কৰে

পেকেজ ভ্ৰমণৰ সুবিধাসমূহ (Advantage of Tour Package)

1. **ব্যয় (Cost)**-পেকেজ ভ্ৰমণহৈছে ধন সঞ্চয়। পেকেজ ভ্ৰমণ আৰু বন্ধৰ এটা সুবিধা হ'ল ব্যয় সঞ্চয়। আপোনাৰ সকলো ভ্ৰমণ ব্যৱস্থা, যেনে পৰিবহন আৰু বাসস্থান, এক পেকেজ চুক্তি হিচাপে বুক কৰি, আপুনি প্ৰতিটো উপাদান পৃথকে বুক কৰাতকৈ ভাল হাব পাৰে। ভ্ৰমণ কোম্পানীবোৰে প্ৰায়ে হোটেল, এয়াৰলাইন আৰু অন্যান্য প্ৰদানকাৰীৰ সৈতে হাৰৰ আলোচনা কৰে, যিবোৰ তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ গ্ৰাহকসকলক প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে আপুনি এটা সুলভ বন্ধ উপভোগ কৰিব পাৰে যিটো আপুনি নিজে সজাব পাৰিব। এটা সস্তীয়া ভ্ৰমণ পেকেজে 4-তাৰকা হোটেল এখনত হোটেলত থকাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়ে, যিটো ব্যয়বহুল হ'ব পাৰে যদি আপুনি ইয়াক পৃথকে বুক কৰে। তেওঁলোকে বিমানবন্দৰ স্থানান্তৰ আৰু টোপাল প্ৰদান কৰে আৰু সকলো বিখ্যাত পৰ্যটন স্থলীকো সামৰি লয়। কিন্তু যদি আপুনি আপোনাৰ বাসস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু পৃথকে ভ্ৰমণ কৰে, আপোনাৰ ভ্ৰমণ ব্যয়বহুল হ'ব পাৰে।
2. **সুবিধা (Convenience)**- আপুনি পেকেজ ভ্ৰমণত নিজৰ বিমান, ভাল বাসস্থান বা কাৰ্যকলাপ বুক কৰাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিব নালাগে। সকলোবোৰ আপোনাৰ বাবে পূৰ্ব-সজ্জিত আৰু অবিশ্বাস্যভাৱে সুবিধাজনক। গতিকে আপুনি আপোনাৰ ভ্ৰমণসূচীত ভ্ৰমণৰ ব্যৱস্থা আৰু অপ্ৰত্যাশিত পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিব নালাগে। আপুনি নিশ্চিত হ'ব পাৰে, জানিয়ে সকলোবোৰৰ যত্ন লোৱা হৈছে। কিন্তু যদি আপুনি ইয়াক পৃথকে বুক কৰে, আপুনি যথেষ্ট গুগল চাৰ্চ কৰিব লাগিব, সস্তীয়া ফ্লাইট ডিল বিচাৰিব লাগিব, সস্তা হোটেল বিচাৰিব লাগিব, সম্ভৱতঃ 4-ষ্টাৰ নহয়, ভ্ৰমণৰ বাবে ভাড়াৰ গাড়ী বুক কৰিব লাগিব, আন্তৰ্জাতিক ড্ৰাইভিং লাইচেন্স প্ৰাপ্ত কৰিব লাগিব ইত্যাদি।
3. **বিভিন্নতা (Variety)** - পেকেজ ভ্ৰমণ আৰু বন্ধৰ দিনবোৰত, আপুনি এটা ভ্ৰমণত একাধিক স্থান ভ্ৰমণ কৰাৰ সুযোগ পাব। যিসকলে কম সময়ৰ ভিতৰত অধিক অন্বেষণ কৰিব বিচাৰে তেওঁলোকৰ বাবে এইটো ভাল। আপুনি বিভিন্ন স্থানৰ অভিজ্ঞতা লোৱাৰ সময়ত আপোনাৰ বাবে সকলো পৰিকল্পনা কৰাৰ সুবিধা উপভোগ কৰিব পাৰে। যিহেতু পেকেজ ভ্ৰমণবোৰে এদিনত একাধিক গন্তব্যস্থান সামৰি লয়। তেওঁলোকে প্ৰায়ে ৰাতিপুৱা সোনকালে আৰম্ভ কৰে আৰু সন্ধিয়াৰ ওচৰত শেষ কৰে। যিটো বৃদ্ধ আৰু সৰু ল'ৰা ছোৱালী থকা পৰিয়ালবোৰৰ বাবে অতি ক্লান্তিকৰ হ'ব পাৰে। তেওঁলোকে কেৱল নিৰন্তৰ অন্বেষণ কৰি থাকিব নোৱাৰে। আনহাতে যেতিয়া আপুনি আপোনাৰ পৰিয়ালৰ বাবে অকলে পৰিকল্পনা কৰে, আপুনি এখন গাড়ী ভাড়া লৈছে আৰু আপুনি আপোনাৰ পিতৃ-মাতৃ আৰু শিশুৰ সুবিধা অনুসৰি আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ সিদ্ধান্ত লয়। এইটো পৰিয়ালৰ সকলোৰে বাবে এটা সুখৰ অভিজ্ঞতা যে আপুনি এদিনত চহৰখনৰ বহুতো অঞ্চল সামৰি লৈছিল।

4. **চাপমুক্ত (Stree free)** - আপোনাৰ বাবে গৱেষণা, পৰিকল্পনা আৰু বুকিংৰ সকলো কঠোৰ পৰিশ্ৰম পেকেজ বন্ধত কৰা হয়, যাতে আপুনি আৰাম কৰিব পাৰে আৰু যাত্ৰাটো উপভোগ কৰিব পাৰে। ভ্ৰমণৰ পৰিকল্পনা কৰাটো চাপপূৰ্ণ হ'ব পাৰে, বিশেষকৈ যদি আপুনি গন্তব্যস্থানৰ সৈতে অপৰিচিত। এটা পেকেজ ভ্ৰমণৰ সৈতে, আপোনাৰ বাবে সকলো কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰা হয়। আপুনি বাসস্থানৰ বিকল্পবোৰ গৱেষণা কৰা বা বিমানত সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ লেনদেন বিচাৰি বুলি ঘণ্টা সময় অতিবাহিত কৰিব নালাগে। সকলোবোৰ পূৰ্ব-সজ্জিত, সেয়েহে আপুনি কেৱল প্ৰদৰ্শন কৰিব লাগিব আৰু আপোনাৰ বন্ধ উপভোগ কৰিব লাগিব। যেতিয়া আপুনি নিজে বন্ধৰ পৰিকল্পনা কৰি থাকে, আপুনি সকলো গৱেষণা নিজে কৰিব লাগিব।
5. **সংযোগ (Connection)**- পেকেজ ভ্ৰমণবোৰে প্ৰায়ে কিছুমান আকৰ্ষণ, কাৰ্যকলাপ আৰু অনুষ্ঠানৰ একচেটিয়া প্ৰৱেশাধিকাৰ প্ৰদান কৰে যিবোৰ আপুনি নিজে প্ৰাপ্ত কৰিব নোৱাৰে। বহুতো পেকেজ ভ্ৰমণে কিছুমান আকৰ্ষণ, কাৰ্যকলাপ, আৰু অনুষ্ঠানৰ একচেটিয়া প্ৰৱেশাধিকাৰ প্ৰদান কৰে যিবোৰ আপুনি নিজে প্ৰাপ্ত কৰিব নোৱাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে, আপুনি জনপ্ৰিয় আকৰ্ষণবোৰত লাইনবোৰ এৰাই যাব পাৰে বা সাধাৰণ ৰাইজৰ বাবে উপলব্ধ নোহোৱা একচেটিয়া ভ্ৰমণৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব পাৰে। ই আপোনাৰ ভ্ৰমণত এক অতিৰিক্ত স্তৰৰ উত্তেজনা আৰু স্বকীয়তা যোগ কৰিব পাৰে।

পেকেজ ভ্ৰমণৰ অসুবিধাসমূহ (Disadvantage of Tour Package)

1. **সীমিত স্বাধীনতা (Limited freedom)** - ভ্ৰমণসূচীৰ ওপৰত আপোনাৰ বিশেষ নিয়ন্ত্ৰণ নাথাকিব পাৰে, আৰু আপুনি কাৰ্যকলাপৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত সময়ত সীমাবদ্ধ থাকিব পাৰে। পেকেজ ভ্ৰমণৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ অসুবিধাবোৰৰ ভিতৰত এটা হ'ল সীমিত স্বাধীনতা। যদি আপুনি নিজে ভ্ৰমণৰ পৰিকল্পনা কৰে তেন্তে ভ্ৰমণসূচীৰ ওপৰত আপোনাৰ সীমান নিয়ন্ত্ৰণ নাথাকিব পাৰে। ভ্ৰমণ কোম্পানীয়ে আপুনি অনুসৰণ কৰিব লগা সময়সূচী আৰু কাৰ্যকলাপ নিৰ্ধাৰণ কৰে, যি আপোনাৰ চৰ্তাৱলী অনুসৰি গন্তব্যস্থান অন্বেষণ কৰাৰ আপোনাৰ সামৰ্থ্য সীমিত কৰিব পাৰে। আপোনাৰ কাৰ্যকলাপ বোৰ কৰিবলৈ আপোনাৰ সীমিত মুক্ত সময় থাকিব পাৰে, যি কিছুমান ভ্ৰমণকাৰীৰ বাবে হতাশাজনক হ'ব পাৰে। পেকেজ ভ্ৰমণসূচীটো সীমান সান্ত্বনাদায়ক নহয়। তেওঁলোকে নিৰ্ধাৰিত কাৰ্যকলাপৰ বাবে দিন নিৰ্ধাৰণ কৰিছে, যদি আপুনি এটা নিৰ্দিষ্ট দিনত ভাল নহয়, তেওঁলোকে আপোনাক টকা ঘূৰাই নিদিয় বা তেওঁলোকে কাৰ্যকলাপৰ তাৰিখ সলনি নকৰে কিয়নো তেওঁলোকৰ সকলোবোৰ আগতীয়া সিদ্ধান্ত অনুসৰি শাৰীৰিক হৈ আছে।
2. **বাসস্থানৰ মানদণ্ড (Quality of accommodation)** - পেকেজ ভ্ৰমণৰ আন এক অসুবিধা হৈছে বাসস্থানৰ মানদণ্ড। যদিও কিছুমান পেকেজ ভ্ৰমণে উচ্চ-মানদণ্ডৰ বাসস্থানৰ বিকল্প প্ৰদান কৰে, আন কিছুমানে ব্যয় হ্রাস কৰিবলৈ নিম্ন-মানদণ্ডৰ বাসস্থান প্ৰদান কৰিব পাৰে। এইটো হতাশাজনক যদি আপুনি এক নিৰ্দিষ্ট স্তৰৰ আৰাম বা সুবিধা আশা কৰিছিল। এইটো আপুনি বাছনি কৰা পেকেজৰ ওপৰত আধাৰিত। আপুনি নিশ্চিত কৰাৰ আগতে সকলো থকা, স্থানান্তৰ আৰু কাৰ্যকলাপ সঠিকভাৱে পৰীক্ষা কৰিব।
3. **সীমিত নমনীয়তা (Limited flexibility)** - আপুনি বিচাৰিলে এটা ঠাইত দীঘলীয়া সময় থাকিবলৈ বা ঘূৰি যোৱাৰ সুযোগ নাথাকিব পাৰে। পেকেজ ভ্ৰমণবোৰ প্ৰায়ে নমনীয় হয়। যদি আপুনি এটা নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰ বিতংভাৱে অন্বেষণ কৰিব বিচাৰে বা যদি আপুনি মাথিৰ ওপৰত আপোনাৰ পৰিকল্পনা সলনি কৰিব বিচাৰে তেনেহলে এইটো হতাশাজনক হ'ব পাৰে। ইয়াৰ উপৰিও, কিছুমান পেকেজ ভ্ৰমণত কঠোৰ বাতিলকৰণ নীতি থাকিব পাৰে, যাৰ ফলত আপোনাৰ ভ্ৰমণসূচী সলনি কৰাকঠিন হয়। আমাৰ অতীতভ্ৰমণৰ পৰা, মই লক্ষ্য কৰিছোঁ যে গোট ভ্ৰমণবোৰ এটা স্থানৰ বাবে এক নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ সৈতে বাধ্য। উদাহৰণ স্বৰূপে, যদি আপুনি প্ৰাসাদ বা প্ৰাসাদৰ বাগিচাত অধিক সময়

অতিবাহিত কৰিব বিচাৰে, আপুনি সেইটো মুক্তভাৱে কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ আপুনি এক ঘণ্টা বা তাতকৈ কম সময়ত গোটটোত যোগদান কৰিব লাগিব।

4. **সীমিত বিকল্প (Limited options)** - কিছুমান পেকেজ ভ্ৰমণৰ সৈতে, আপুনি কাৰ্যকলাপ বা আহাৰ বাছনি কৰাৰ সুযোগ নাপাব পাৰে। এবাৰ, মই মৰিচাছৰ বাবে এটা বন্ধৰ পেকেজ পৰীক্ষা কৰি আছিলো, কিন্তু প্ৰদানকাৰীয়ে পেকেজটোত কোনো কাৰ্যকলাপ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা নাছিল। বন্ধৰ পেকেজটোত কেৱল হোটেল, স্থানান্তৰ আৰু মৌলিক চহৰ ভ্ৰমণ আছিল। যদি মই কিবা যোগ দিব বিচাৰো, মই অতিৰিক্ত মাচুল পৰিশোধ কৰিব লাগিব। গতিকে মই এজন পেকেটযুক্ত বন্ধৰ নিৰ্মাতাৰ সৈতে বুকিং কৰাৰ ধাৰণাটো বাদ দিছিলো আৰু আমাৰ ভ্ৰমণসূচীপৰিকল্পনা কৰিছিলো।
5. **অপ্ৰত্যাশিত বতৰ (Unpredictable weather)** - আপোনাৰ বন্ধৰ দিনটো অপ্ৰত্যাশিত বতৰৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হ'ব পাৰে। আৰু প্ৰয়োজন হ'লে আপুনি আপোনাৰ পৰিকল্পনা সলনি নকৰিবও পাৰে।

Unit-III- Itinerary Planning

ভ্ৰমণসূচী (Itinerary) হৈছে ভ্ৰমণকাৰীয়ে ভ্ৰমণ কৰিব লগীয়া পথ আৰু ঠাইবোৰ দেখুওৱা এটা যাত্ৰাৰ পৰিকল্পনা। সেয়েহে, ই হৈছে এক পেকেজ ভ্ৰমণৰ সহযোগত প্ৰস্তুত কৰা এক অনুসূচী বা সময়সূচী। ইয়াক মূলতঃ পথটো চিনাক্ত কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে, দৈনন্দিন যাত্ৰাৰ বিন্যাস, উৎপত্তি, গন্তব্যস্থান, আৰু সকলো পথ ৰখা বিন্দু, বাসস্থানৰ সৈতে ৰৈ যোৱাৰ সময়, ভ্ৰমণৰ পদ্ধতি, ভ্ৰমণৰ পদ্ধতি, কাৰ্যকলাপ আৰু ভ্ৰমণকাৰীৰ ভ্ৰমণৰ সময়ত আগবঢ়োৱা অন্যান্য সেৱা।

এটা ভ্ৰমণসূচী কেৱল তথ্যৰ টুকুৰা নহয় কিন্তু সম্ভাৱ্য গ্ৰাহকসকলক সৈমান কৰাৰ লক্ষ্যৰে এটা বিক্ৰী বিন্দু। ভ্ৰমণকাৰীৰ বুকিং ক্লাইটৰ বাবেও ভ্ৰমণসূচী প্ৰস্তুত কৰা হয়; ইয়াৰ পিছত ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে প্ৰস্থানৰ সময়, বিমানবন্দৰ, টাৰ্মিনেল বিৱৰণ, বিমাননম্বৰ, বেগেজৰ সীমা, ট্ৰেজিট, আসন আৱণ্টন আৰু নিম্নতম চেক-ইন সময়, য'ত প্ৰকৃততে কোনো বিপণন উপাদান অন্তৰ্ভুক্ত নহয়। কিন্তু পেকেজ ভ্ৰমণসূচীয়ে গ্ৰাহকসকলক আকৰ্ষিত কৰাত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

ভ্ৰমণ পেকেজটোৰ মানদণ্ড ভ্ৰমণ সূচীৰ উপযুক্ততা, প্ৰকৃতি আৰু ব্যাপকতাৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়। ইয়াক সাধাৰণতে ভ্ৰমণ পুস্তিকাত মুদ্ৰণ কৰা হয় কিন্তু বিশেষজ্ঞ দলৰ পৰা অনুমোদনৰ পিছতহে কিয়নো ইয়াত যৌক্তিক অন্তৰ্ভুক্তি আৰু বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যৰ ক্ৰমিক ব্যৱস্থা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

ভ্ৰমণসূচীৰ গুৰুত্ব (Importance of Itinerary)

- আপোনাৰ সময় সৰ্বাধিক কৰক। ভ্ৰমণ সূচীসমূহে নিশ্চিত কৰে যে আপুনি আপোনাৰ সময় পৰিচালনা কৰিব পাৰে। ভ্ৰমণ সূচীখনত বতৰৰ পৰিস্থিতি আৰু যান-বাহনৰ দৰে অপ্ৰত্যাশিত পৰিস্থিতিৰ বাবে অনুমতিৰ সৈতে কিছুমান অসংখ্য আকৰ্ষণলৈ আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ সময় অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব লাগিব। ই আপোনাৰ পৰিকল্পনাপ্ৰভাৱিত কৰিব পাৰে কিন্তু ভ্ৰমণ সূচী হাতত থাকিলে, আপুনি অধিক নমনীয় হ'ব পাৰে। সেয়েহে, সময় অপচয় নহয়।
- আপোনাৰ ব্যয় বোৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰক। যদি আপোনাৰ ভ্ৰমণ সূচী আছে, আপুনি আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ ব্যয় আগতীয়াকৈ অনুমান কৰিব পাৰে। আপুনি কিমান খৰচ কৰিবলৈ গৈ আছে জনাটোৱে আপোনাৰ বাজেট পৰিকল্পনা কৰাটো সহজ কৰি তোলে।
- এটা বিন্দুৰ পৰা আন এটা বিন্দুলৈ সহজ আৰু দ্ৰুত ভ্ৰমণ। যদিও ইন্টাৰনেটে এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ যোৱাটো সহজ কৰি তোলে, বাস্তৱতা বেলেগ। আপুনি মনত ৰাখিব লাগিব যে আপুনি সকলো দৃশ্য চাব নোৱাৰে, সেয়েহে আপুনি হয় ইজনে সিজনৰ ওচৰত থকা আকৰ্ষণবোৰ দৰ্শন কৰিব লাগিব, বা এটা দিশত ভ্ৰমণ কৰিব লাগিব।

- আপোনাৰ বিচৰাবোৰক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াত সহায় কৰে। আপুনি মাত্ৰ কেইদিনমানৰ ভিতৰতে সকলো আকৰ্ষণ দৰ্শন কৰিব নোৱাৰে বিশেষকৈ সেই দেশবোৰত য'ত অসংখ্য আকৰ্ষণ আছে। এক ভ্ৰমণসূচীয়ে আপোনাক আকৰ্ষণবোৰক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াত সহায় কৰিব, সেয়েহে আপুনি প্ৰকৃততে কি চাব বিচাৰে সেয়া বাদ নিদিয়ো।
- ট্ৰিপৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীবোৰ পাহৰি যোৱা নাই। ভ্ৰমণ সূচী এখনত ভ্ৰমণৰ সময়ত আপোনাক প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব লাগিব। যদি আপুনি একাধিক স্থানলৈ ভ্ৰমণ কৰি আছে, আপোনাৰ ভ্ৰমণসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব লাগিব কি আনিব লাগে, কাপোৰ পিন্ধিব লাগিব, হাতত থাকিব লগা ঔষধ, আৰু জৰুৰীকালীন নম্বৰ যেনে চিকিৎসালয়, দূতাবাস, আৰু আৰক্ষী থানা।

ভ্ৰমণ সূচী এটা বিকাশ/পৰিকল্পনা কৰাৰ পদক্ষেপ (STEPS IN DEVELOPING/PLANNING A TOUR ITINERARY)

পদক্ষেপ (Step)-1 – বজাৰ স্থানত অন্যান্য ভ্ৰমণৰ বিষয়ে গৱেষণা কৰক আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ বাবে ভ্ৰমণসূচী এটা বিকশিত কৰোঁতে সাৱধান পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন। এক সহায়ক ব্যায়াম হৈছে ভ্ৰমণ এটা লোৱা যিটো আপুনি বিকশিত কৰিব বিচৰা ভ্ৰমণৰ দৰে হ'ব আৰু তুলনাৰ বাবে অন্যান্য ভ্ৰমণ পুস্তিকাৰ প্ৰতিলিপি প্ৰাপ্ত কৰিব। ই আপোনাক আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ বাবে ধাৰণা বিকশিত কৰাত সহায় কৰিব, ইতিমধ্যে বজাৰত কি আছে তাৰ এক ধাৰণা দিব, চৰ্তাৱলী আৰু নিয়মাৱলীৰ বিষয়ে আপোনাক বিতং তথ্য প্ৰদান কৰিব আৰু পুস্তিকা ডিজাইন আৰু ইয়াৰ সমলৰ বাবে সাম্ভাৱ্য ধাৰণা প্ৰদান কৰিব।

পদক্ষেপ (Step)-2 – আপোনাৰ নাম :

পদক্ষেপ (Step)- 3 – আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ ম্যাদ, সঘনতা আৰু প্ৰস্থান বিন্দু মেপ কৰক

আপোনাৰ ভ্ৰমণ কেতিয়া প্ৰস্থান কৰিব? ৰাতিপুৱা/সন্ধিয়া

আপোনাৰ ভ্ৰমণ কেতিয়া ঘূৰি আহিব? ৰাতিপুৱা/সন্ধিয়া

আপোনাৰ ভ্ৰমণ কিমান সঘনাই চলিব? প্ৰতি/ ৱিকে

কেন্দ্ৰীয় প্ৰস্থান বিন্দুটো ক'ত থাকিব?

আপুনি বাসস্থান ৰখাৰ প্ৰস্তাৱ দিব নেকি? হয় /নহয়

পদক্ষেপ (Step)-4 – আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ মুখ্য স্থান আৰু হাইলাইটবোৰ তালিকাভুক্ত কৰক

আপোনাৰ ভ্ৰমণ ক'লৈ যাব?

দৰ্শনাৰ্থীসকলে অনুভৱ কৰিব লগা মুখ্য আলোকপাতবোৰ কি?

-
-
-
-

পদক্ষেপ (Step)-5 – আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ সমল আৰু ভাষ্য গৱেষণা কৰক আপুনি আপোনাৰ ভাষ্যত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব বিচৰা মুখ্য বিষয়বোৰ তালিকাভুক্ত কৰক, যেনে উদ্ভিদ, প্ৰাণী, ইতিহাস, সংস্কৃতি, লগতে এই প্ৰতিটো বিষয়ৰ সৈতে বিবেচনা কৰিব লগা মুখ্য বিষয়বোৰ আৰু তথ্য বিচাৰিবলৈ আপুনি ব্যৱহাৰ কৰিব লগা সম্পদবোৰ।

বিষয় (Topic)	বিবেচনা কৰিব লগা মুখ্য বিন্দুসমূহ (Main points to consider)	সম্পদ (Resource)

পদক্ষেপ (Step)-6 – যিকোনো তৃতীয় পক্ষৰ কাৰ্যকলাপ, আকৰ্ষণ, প্ৰৱেশ মাচুল আৰু অন্তৰ্ভুক্তিতালিকাভুক্ত কৰক আন কোম্পানীৰ প্ৰৱেশ মাচুলৰ দ্বাৰা আগবঢ়োৱা যিকোনো কাৰ্যকলাপ তালিকাভুক্ত কৰক আৰু সেইবোৰ আপোনাৰ ভ্ৰমণ মূল্যত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব নে অতিৰিক্ত হিচাপে আগবঢ়োৱা হ'ব নিৰ্ধাৰণ কৰক। উদাহৰণ স্বৰূপে পৰিভ্ৰমণ, বাইক যাত্ৰা, ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, গুহা আদিত প্ৰৱেশ...

কাৰ্যকলাপৰ বিৱৰণ (Description of activity)	যোগানকৰ্তাৰ বিৱৰণ (Supplier Details)	প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ বাবে ব্যয় (Cost per person)	কাৰ্যকলাপৰ মূল্যত অন্তৰ্ভুক্ত ব্যক্তি হয়/নহয় (Included in price of activity Person YES/NO)

পদক্ষেপ (Step)- 7 – আপুনি পাৰ হৈ যাওঁক, আহাৰৰ বাবে ৰওঁক বা আকৰ্ষণলৈ যাওঁক ব্যক্তিগত আৰু ৰাজহুৱা সম্পত্তিত প্ৰৱেশ কৰাৰ অনুমতি প্ৰাপ্ত কৰক, যিকোনো ব্যক্তিগত সম্পত্তিত প্ৰৱেশ কৰাৰ আগতে আপুনি সম্পত্তিৰ গৰাকীৰ পৰা লিখিতভাৱে অনুমতি প্ৰাপ্ত কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। যদি পৰিৱেশ আৰু সংৰক্ষণ বিভাগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত সম্পত্তিৰ মাজেৰে ভ্ৰমণ কৰে, আপুনি বাণিজ্যিক অপাৰেটৰৰ অনুমতিৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব।

যদি আপোনাৰ ভ্ৰমণসূচীত আদিবাসী ভূমিত প্ৰৱেশ কৰা অন্তৰ্ভুক্ত থাকে, সীমিত এলেকা আপুনি প্ৰৱেশ অনুমতিৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব যাৰ বাবে আপুনি প্ৰৱেশঅনুমোদন প্ৰাপ্ত কৰিব লাগিব।

পদক্ষেপ (Step)- 8 - আপোনাৰ ভ্ৰমণৰ সময় নিৰ্খুঁত কৰা টো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ যাতে আপুনি কাৰ্যকলাপ আৰু আহাৰ বন্ধ ৰখাৰ বাবে সময়মতে উপস্থিত হয় আৰু এক যুক্তিসংগত সময়ত আপোনাৰ মূল গন্তব্যস্থানলৈ ঘূৰি আহে।

বন্ধ (Stops)	সময় (Time)	অৱস্থান (Location)	ষ্টপৰ প্ৰকাৰ – মনোৰম, আহাৰ, কাৰ্যকলাপ (Type of stop – scenic, meal, activity)
আৰম্ভ (Start)			
এটা বন্ধ (Stop one)			
দুটা বন্ধ (Stop two)			
তিনিটা বন্ধ (Stop three)			
শেষ (End)			

পদক্ষেপ (Step)-9 – আপোনাৰ ভ্ৰমণসূচী চালনা পৰীক্ষা কৰক আপুনি সময় সঠিক হোৱাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ আপোনাৰ ভ্ৰমণ সূচীৰ কেইবাটাও 'টাই ৰাণ' কৰাটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। উদ্যোগটোৰ বিষয়ে কিছু জ্ঞান থকা আৰু আপোনাক গঠনমূলক মন্তব্য দিবলৈ, ভ্ৰমণ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত লোকসকলক আমন্ত্ৰণ জনোৱাটোও এক ভাল ধাৰণা।

ভ্ৰমণসূচীৰ কৰিব আৰু নকৰিব (DO'S AND DO NOT'S OF ITINERARY)

কৰিব (DO'S)

- তাৰিখ আৰু সময়ৰ সৈতে সকলো ধৰণৰ বন্ধৰ স্থান যোগ দিয়ক।
- সময় বচাবলৈ যৌক্তিক পথৰ পৰিকল্পনা কৰক।
- চহৰ(বোৰ)/দেশ আৰু দৃশ্যবোৰৰ এক চমু সাৰাংশ প্ৰদান কৰক।
- হোটেলৰ নাম, বাহনৰ প্ৰকাৰ, আগমন আৰু প্ৰস্থানৰ সময় প্ৰদান কৰিব।
- আহাৰৰ পৰিকল্পনা অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব।
- চহৰ, দেশ, দৰ্শন, ৰেষ্টুৰেণ্ট, হোটেলৰ বিষয়ে অতিৰিক্ত তথ্যৰ বাবে লিংক প্ৰদান কৰে।
- যিমান সম্ভৱ সিমান প্ৰাসঙ্গিক মানচিত্ৰ প্ৰদান কৰিব।
- স্থানীয় ভাষাত লিখা নাম আৰু স্থান প্ৰদান কৰিব।
- গন্তব্যস্থানৰ বিষয়ে অনন্য তথ্য প্ৰদান কৰিব (প্ৰাক্তন: ৰীতি-নীতি)।
- ভ্ৰমণৰ বাবে আনুমানিক বাজেট যোগ দিয়ক।

নকৰিব (DO NOT'S)

- অত্যাধিক বিৱৰণ যোগ নকৰিব যাৰ ফলত বিভ্ৰান্তি হ'ব পাৰে।
- নিৰ্দেশনাবোৰ অস্পষ্ট নকৰিব। নতুন চহৰ এখনলৈ অহাৰ সময়ত বহুতো বিভ্ৰান্তি থাকে, যিমান সম্ভৱ নিৰ্দিষ্ট হওক।
- গোটৰ প্ৰকৃতি, বয়সৰ গোট, শাৰীৰিক অক্ষমতা, খাদ্যাভ্যাস আৰু ভাষাৰ বাধাৰ বিষয়ে নাপাহৰিব।
- হোটেলৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি অত্যাধিক পৰিমাণে নাযাব। বেছিভাগ হোটেল এটা প্ৰদত্ত মূল্যপৰিসৰত একে।
- পঞ্জীভুক্ত নোহোৱা দোকান, অনুমতি নোলোৱাকৈ সীমিত এলেকা আদি অন্তৰ্ভুক্ত নকৰিব।
- ৰেষ্টুৰেণ্টৰ পৰামৰ্শৰ কথা নাপাহৰিব।
- পৰ্যালোচনা, অৱস্থান, সুবিধা আৰু গ্ৰাহকৰ পছন্দ বিবেচনা নকৰাকৈ আটাইতকৈ সস্তা বিকল্পবোৰ বুক নকৰিব।
- দিনবোৰ তৈয়াৰ নকৰিব আৰু কাৰ্যকলাপবোৰে শিথিলতাৰ বাবে সময় নাৰাখিব।

Unit-IV- Communication skills and personal attributes of tourism professionals

দক্ষতা আৰু গুণাগুণ (Skills & Qualities)

যোগাযোগ (Communication): আপুনি যি পৰ্যটন কেৰিয়াৰ অনুসৰণ নকৰক, আপোনাৰ দৈনন্দিন কামত যোগাযোগ দক্ষতাই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। যিকোনো কেৰিয়াৰৰ বাবে শক্তিশালী যোগাযোগ দক্ষতা প্ৰয়োজন য'ত আনৰ সৈতে কাম কৰা টো যথেষ্ট অন্তৰ্ভুক্ত থাকে, সেয়া দলবদ্ধ কামৰ জৰিয়তে হওঁক বা গ্ৰাহকৰ সন্মুখীন হোৱা ভূমিকাত হওঁক। এনে এক পৰিৱেশত য'ত আপুনি প্ৰতিদিনে বিভিন্ন লোকৰ সৈতে কথা পাতি আছে, ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটন উদ্যোগত উৎকৃষ্ট যোগাযোগ দক্ষতা থকাটোৱে অতিথিসকলৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাটো নিশ্চিত কৰে।

উদাহৰণ স্বৰূপে, টুৰ গাইডৰ বাবে, নিয়মীয়াকৈ এক বৃহৎ গোটৰ লোকৰ সৈতে যোগাযোগ কৰাৰ অৰ্থ হৈছে যে আপোনাক উৎকৃষ্ট যোগাযোগ দক্ষতাৰ প্ৰয়োজন হ'ব। ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে এক বন্ধুত্বপূৰ্ণ, তথ্যপূৰ্ণ, আৰু সুলভ উপায়েৰে তথ্য ভাগ-বতৰা কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা, লগতে আন লোকৰ যোগাযোগৰ সংকেত চিনাক্ত কৰা।

গ্ৰাহক সেৱাৰ দক্ষতা (Customer service skills): ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটনৰ চাকৰি প্ৰায়ে আতিথ্য উদ্যোগৰ ছাতিৰ তলত পৰে, যি হৈছে গ্ৰাহক সেৱাৰ বিষয়ে। গ্ৰাহক সেৱাৰ অৰ্থ হৈছে গ্ৰাহকৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাৰ বাবে সম্ভৱ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সেৱা প্ৰদান কৰা আৰু সমস্যা সমাধান, সময় ব্যৱস্থাপনা, আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা, আৰু মাল্টিটাস্কিং দক্ষতাৰ দৰে অন্যান্য দক্ষতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা। ভাল গ্ৰাহক সেৱা দক্ষতাৰ অৰ্থ হৈছে যে অতিথিসকলে আপোনাৰ ব্যৱসায়লৈ ঘূৰি অহাৰ সম্ভাৱনা অধিক আৰু আপোনাৰ ব্যৱসায় আনক পৰামৰ্শ দিয়াৰ সম্ভাৱনা অধিক।

ভাষাৰ দক্ষতা (Language skills): লগতে ইংৰাজীত ভালদৰে যোগাযোগ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা, আন ভাষা ক'বলৈ সক্ষম হোৱাটো পৰ্যটন উদ্যোগত এক অত্যন্ত আকাংক্ষিত দক্ষতা। আন ভাষা, বিশেষকৈ ফৰাচী, জাৰ্মান বা স্পেনিছ ভাষা কোৱাৰ সামৰ্থ্যই আপোনাক অতিথিসকলৰ সৈতে তেওঁলোকৰ মাতৃভাষাত যোগাযোগ কৰিবলৈ অনুমতি দিব, যাৰ ফলত ইংৰাজী কোৱাত আত্মবিশ্বাসী নোহোৱা বা আত্মবিশ্বাসী নোহোৱা অতিথিসকলৰ বাবে ইয়াক যথেষ্ট সহজ কৰি তুলিব। ই যোগাযোগৰ ত্ৰুটিহীন কৰিব পাৰে আৰু যিকোনো সাম্ভাৱ্য বিবাদ বা সমস্যা সমাধান কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। আন এটা ভাষা ক'বলৈ সক্ষম হ'লে বিদেশত নিয়োগযোগ্যতা বৃদ্ধি হ'ব পাৰে, যাৰ ফলত পৰ্যটন উদ্যোগত আৰু বহুতো কামৰ অভিজ্ঞতাৰ সুযোগ আৰু চাকৰি মুকলি হ'ব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে, বন্ধৰ প্ৰতিনিধিসকলে প্ৰায়ে গাড়ী ভাড়া বা কাৰ্যকলাপৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আন্তৰ্জাতিক ট্যুৰ অপাৰেটৰৰ সৈতে যোগাযোগ কৰিব লগা হয়, যদি আপুনি এটা উমৈহতীয়া ভাষা ভাগ বতৰা কৰিবলৈ সক্ষম হয় তেন্তে এই সকলোবোৰ যথেষ্ট সহজ কৰা হয়।

শক্তিশালী স্মৃতি দক্ষতা (Strong memory skills)- পৰ্যটন খণ্ডহৈছে বিশ্ব ভ্ৰমণ কৰা, বিভিন্ন স্থানৰ ইতিহাস আৰু সংস্কৃতি আৱিষ্কাৰ কৰা, আৰু অন্বেষণ আৰু আৱিষ্কাৰৰ দুঃসাহসিক অভিযান উপভোগ কৰা। যদিও বিভিন্ন লোকে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বন্ধ উপভোগ কৰে, বেছিভাগ ছুটিৰ দিনত স্থানীয় এলেকাৰ বিষয়ে অলপ জানিব বিচাৰে। সেয়েহে, পৰ্যটনত কাম কৰোঁতে ভাল স্মৃতি শক্তি থকাটো অবিশ্বাস্যভাৱে উপযোগী।

বিশেষজ্ঞ পৰ্যটন সম্পৰ্কীয় দক্ষতা (Specialist tourism-related skills): আপুনি পৰ্যটনৰ কোনবোৰ চাকৰিত আগ্ৰহী তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি, সেই কেৰিয়াৰৰ সৈতে পোনপটীয়াকৈ সম্পৰ্কিত অতিৰিক্ত দক্ষতা থাকিব। যদিও ওপৰোক্ত বহুতো দক্ষতা অন্যান্য উদ্যোগত বিকশিত কৰিব পাৰি, বিশেষজ্ঞ পৰ্যটন সম্পৰ্কীয় দক্ষতা পৰ্যটন উদ্যোগৰ ভিতৰত থকা লোকসকলে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠভাৱে শিকে, যেনে পৰ্যটন বিপণনৰ চাকৰি।

অনলাইনত কেইবাটাও ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটন পাঠ্যক্ৰম আছে যি আপোনাক এই মুখ্য দক্ষতাবোৰ বিকশিত কৰাত সহায় কৰে, যিবোৰ উদ্যোগৰ বিশেষজ্ঞসকলে সৃষ্টি কৰে আৰু আপুনি বিচৰা কেৰিয়াৰৰ বাবে আপোনাক প্ৰস্তুত কৰে।

সক্ৰিয় শ্ৰৱণ (Active listening): সক্ৰিয় শ্ৰৱণ হৈছে আন জনে কোৱা কথাবোৰৰ প্ৰতি মনোযোগ দিয়াৰ সামৰ্থ্য, আৰু আগ্ৰহ আৰু সহানুভূতি প্ৰদৰ্শন কৰা। এয়া কেৱল শূন্য নহয়, কিন্তু উপযুক্তভাৱে বুজা আৰু সঁহাৰি দিয়া। সক্ৰিয় শ্ৰৱণে আপোনাক আপোনাৰ গ্ৰাহকৰ সৈতে সম্পৰ্ক, বিশ্বাস আৰু সন্তুষ্টি গঢ়ি তোলাত আৰু ভুল বুজাবুজি আৰু বিবাদ পৰিহাৰ কৰাত সহায় কৰে। সক্ৰিয় শ্ৰৱণ অভ্যাস কৰিবলৈ, আপুনি মৌখিক আৰু অ-মৌখিক সংকেত ব্যৱহাৰ কৰা উচিত, যেনে মূৰ দুপিয়াই, হাঁহিব, ব্যাখ্যা কৰিব লাগে, আৰু মুকলি প্ৰশ্ন সুধিব লাগে।

সাংস্কৃতিক সজাগতা (Cultural awareness) : সাংস্কৃতিক সজাগতা হৈছে ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটন উদ্যোগত বিদ্যমান সংস্কৃতি, মূল্যবোধ, বিশ্বাস আৰু ৰীতি-নীতিৰ বৈচিত্ৰ্যক চিনাক্ত আৰু সন্মান কৰাৰ সামৰ্থ্য। এয়া কেৱল তথ্য জনা ই নহয়, কিন্তু বিভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গী আৰু প্ৰত্যাশাৰ সৈতে সংবেদনশীল আৰু খাপ খোৱা। সাংস্কৃতিক সজাগতাই আপোনাক বিভিন্ন পৃষ্ঠভূমিৰ গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত আৰু তেওঁলোকক ব্যক্তিগতকৃত আৰু প্ৰাসঙ্গিক সেৱা প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। সাংস্কৃতিক সজাগতা বিকাশ কৰিবলৈ, আপুনি আপোনাৰ গ্ৰাহকৰ সংস্কৃতিৰ বিষয়ে গৱেষণা আৰু শিকিব লাগে, আৰু ষ্টেৰিওটাইপ আৰু অনুমান পৰিহাৰ কৰিব লাগে।

স্পষ্ট আৰু সংক্ষিপ্ত অভিব্যক্তি (Clear and concise expression): স্পষ্ট আৰু সংক্ষিপ্ত অভিব্যক্তি হৈছে আপোনাৰ বাৰ্তাটো সৰল, সঠিক আৰু নম্ৰ ভাৱে প্ৰেৰণ কৰাৰ সামৰ্থ্য। এয়া কেৱল কথা কোৱা বা লিখা নহয়, কিন্তু আপোনাৰ দৰ্শক আৰু উদ্দেশ্যৰ বাবে সঠিক শব্দ, সুৰ আৰু বিন্যাস বাছনি কৰা। স্পষ্ট আৰু সংক্ষিপ্ত অভিব্যক্তিয়ে আপোনাক বিভিন্ন স্তৰৰ ভাষাৰ দক্ষতা থকা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত আৰু তেওঁলোকক স্পষ্ট আৰু উপযোগী তথ্য আৰু নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ স্পষ্ট আৰু সংক্ষিপ্ত অভিব্যক্তি উন্নত কৰিবলৈ, আপুনি সৰল ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, শব্দ আৰু গালি পৰিহাৰ কৰিব লাগে, আৰু ক্ৰটি আৰু স্পষ্টতা পৰীক্ষা কৰিব লাগে।

অনুবোধ আৰু মীমাংসা (Persuasion and negotiation) : অনুবোধ আৰু মীমাংসা হৈছে ইতিবাচক আৰু সন্মানজনক উপায়েৰে আনৰ সৈতে চুক্তি প্ৰভাৱিত আৰু উপনীত হোৱাৰ সামৰ্থ্য। তেওঁলোকে কেৱল বিক্ৰী বা তৰ্ক কৰাই নহয়, কিন্তু আপোনাৰ গ্ৰাহকৰ প্ৰয়োজনীয়তা, আগ্ৰহ আৰু আপত্তিবোৰ বুজি পোৱা আৰু সমাধান কৰা। অনুবোধ আৰু মীমাংসাই আপোনাক বিভিন্ন পছন্দ, বাজেট আৰু প্ৰত্যাশা থকা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত সহায় কৰে, আৰু তেওঁলোকক আকৰ্ষণীয় আৰু উপযুক্ত বিকল্প আৰু সমাধান প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ অনুবোধ আৰু মীমাংসাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ, আপুনি ইতিবাচক ভাষা ব্যৱহাৰ কৰা উচিত, লাভালাভ আৰু মূল্যৰ ওপৰত গুৰু দিয়া উচিত, আৰু বিকল্প আৰু ইনচেন্টিভ আগবঢ়োৱা উচিত।

সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতা (Problem-solving and creativity) : সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতা হৈছে ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটন উদ্যোগত উদ্ভৱ হোৱা প্ৰত্যাহ্বান আৰু সমস্যাবোৰৰ সমাধান বিচাৰি উলিওৱা আৰু ৰূপায়ণ কৰাৰ সামৰ্থ্য। তেওঁলোকে কেৱল ঠিক কৰা বা পৰিহাৰ কৰাই নহয়, কিন্তু বিশ্লেষণ আৰু উদ্ভাৱন কৰি আছে। সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতাই আপোনাক অসুবিধা, অভিযোগ বা জৰুৰী কালীন পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হোৱা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত সহায় কৰে, আৰু তেওঁলোকক তৎক্ষণাত আৰু সন্তোষজনক ফলাফল প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ, আপুনি যৌক্তিক চিন্তা, চিন্তা আৰু প্ৰতিক্ৰিয়া ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।

আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা (Emotional intelligence): আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা হৈছে গঠনমূলক আৰু উপযুক্ত উপায়েৰে আপোনাৰ নিজৰ আৰু আনৰ আৱেগ চিনাক্ত আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ সামৰ্থ্য। এয়া কেৱল অনুভৱ বা প্ৰতিক্ৰিয়া নহয়, কিন্তু বুজাবুজি আৰু নিয়ন্ত্ৰণ। আৱেগিক বুদ্ধিমত্তাই আপোনাক বিভিন্ন মনোভাৱ, ব্যক্তিত্ব আৰু পৰিস্থিতি থকা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত আৰু তেওঁলোকক সহানুভূতিশীল আৰু পেছাদাৰী সেৱা প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা বৃদ্ধি কৰিবলৈ, আপুনি আত্ম-সজাগতা, আত্ম-নিয়ন্ত্ৰণ আৰু সামাজিক দক্ষতা অনুশীলন কৰা উচিত।

ব্যক্তিত্বৰ গুণাগুণ (Personality Attributes)

সংগঠিত (Organized) : আতিথ্য হৈছে এক গতিশীল উদ্যোগ, আৰু মেনেজাৰসকলে একেলগে কেইবাটাও কাম চম্ভালিব লাগিব। তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ কামবোৰক অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগিব, অনুসৰণ কৰিব লাগিব, প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব লাগিব আৰু সময়সীমা পূৰণ কৰিব লাগিব। ভাল সংগঠন আৰু ভাল সময় ব্যৱস্থাপনাৰ ফলত কম চাপ হয়, কেৱল কামবোৰ কৰা ব্যক্তিজনৰ বাবেই নহয় কিন্তু সেই ব্যক্তিজনৰ কৰ্মচাৰী আৰু সহকৰ্মীসকলৰ বাবেও। আতিথ্য মেনেজাৰৰ বাবে ভাল সময় ব্যৱস্থাপনাৰ আন এক লাভালাভ আছে: কম সময়। আৰু কম কামৰ সময়ৰ অৰ্থ হৈছে বাহিৰৰ আগ্ৰহৰ বাবে সময় আছে, যেনে ৰুচি আৰু স্বেচ্ছাসেৱক, যিবোৰ পূৰণ কৰি আছে আৰু জীৱনটো আকৰ্ষণীয় কৰাত সহায় কৰে।

নমনীয় (Flexible) : আতিথ্য অপাৰেচনবোৰ ব্যস্ত, উদ্যমী পৰিৱেশ, আৰু অপাৰেচনবোৰ প্ৰভাৱিত কৰা পৰিস্থিতিবোৰ দ্ৰুততাৰে সলনি হ'ব পাৰে। অত্যধিক বতৰ, যান-বাহন, বাতিল কৰা অনুষ্ঠান আৰু অন্যান্য আশ্চৰ্যই অতিথি আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনীয়তাক প্ৰভাৱিত কৰে, আৰু এজন সফল নেতা সমন্বয় পৰিৱৰ্তনৰ বাবে সাজু হয় আৰু দ্ৰুততাৰে খাপ খাব পাৰে। আমি নিশ্চিতভাৱে বিশ্বব্যাপী মহামাৰীৰ সময়ত এইটো লক্ষ্য কৰিছিলো। খোলা থকা আতিথ্য কাৰ্যকলাপে তেওঁলোকৰ বেছিভাগ কৰ্মচাৰী আৰু মেনেজাৰক সুস্থিছিল যিসকলে থাকিছিল। যিসকলে ভৰি দিবলৈ আৰু বিভিন্ন কাম কৰিবলৈ ইচ্ছুক আছিল তেওঁলোকে নতুন দক্ষতা শিকিছিল আৰু তেওঁলোকৰ নেতাসকলৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

সহানুভূতিশীল (Empathetic) : আতিথ্যত কাম কৰা লোকসকলে আন লোকক সহায় কৰিবলৈ আগ্ৰহী। তেওঁলোকে এজন ব্যক্তিৰ বিশেষ দিনটো আৰু উন্নত কৰিব বিচাৰে বা এজন ব্যক্তিৰ বেয়া দিনটোভাল দিনলৈ পৰিৱৰ্তন কৰিব বিচাৰে। আতিথ্যৰ মানসিকতা থকা যিসকলে বছৰ ধৰি উদ্যোগটোত থাকে তেওঁলোক হৈছে তেওঁলোক যিানে লাভজনক অভিজ্ঞতাৰ প্ৰশংসা কৰে। অধিক গুৰুত্বপূৰ্ণভাৱে, তেওঁলোকে গ্ৰাহকৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা পৰিস্থিতি এটা চাবলৈ সক্ষম আৰু ইচ্ছুক।

সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতা (Problem-solving and creativity) : সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতা হৈছে ভ্ৰমণ আৰু পৰ্যটন উদ্যোগত উদ্ভৱ হোৱা প্ৰত্যাহ্বান আৰু সমস্যাবোৰৰ সমাধান বিচাৰি উলিওৱা আৰু ৰূপায়ণ কৰাৰ সামৰ্থ্য। তেওঁলোকে কেৱল ঠিক কৰা বা পৰিহাৰ কৰাই নহয়, কিন্তু বিশ্লেষণ আৰু উদ্ভাৱন কৰি আছে। সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতাই আপোনাক অসুবিধা, অভিযোগ বা জৰুৰী কালীন পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হোৱা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত সহায় কৰে, আৰু তেওঁলোকক তৎক্ষণাত আৰু সন্তোষজনক ফলাফল প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ সমস্যা সমাধান আৰু সৃজনশীলতাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ, আপুনি যৌক্তিক চিন্তা, চিন্তা আৰু প্ৰতিক্ৰিয়া ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।

আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা (Emotional intelligence): আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা হৈছে গঠনমূলক আৰু উপযুক্ত উপায়েৰে আপোনাৰ নিজৰ আৰু আনৰ আৱেগ চিনাক্ত আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ সামৰ্থ্য। এয়া কেৱল অনুভৱ বা প্ৰতিক্ৰিয়া নহয়, কিন্তু বুজাবুজি আৰু নিয়ন্ত্ৰণ। আৱেগিক বুদ্ধিমত্তাই আপোনাক বিভিন্ন মনোভাৱ, ব্যক্তিত্ব আৰু পৰিস্থিতি থকা গ্ৰাহকৰ সৈতে কাৰ্যকৰীভাৱে যোগাযোগ কৰাত আৰু তেওঁলোকক সহানুভূতিশীল আৰু পেছাদাৰী সেৱা প্ৰদান কৰাত সহায় কৰে। আপোনাৰ আৱেগিক বুদ্ধিমত্তা বৃদ্ধি কৰিবলৈ, আপুনি আত্ম-সজাগতা, আত্ম-নিয়ন্ত্ৰণ আৰু সামাজিক দক্ষতা অনুশীলন কৰা উচিত।
